The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, AUGUSTS 21, 1963.

LATVIJA
AMERIKĀ

67. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 21. AUGUSTĀ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vaditājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vaditājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

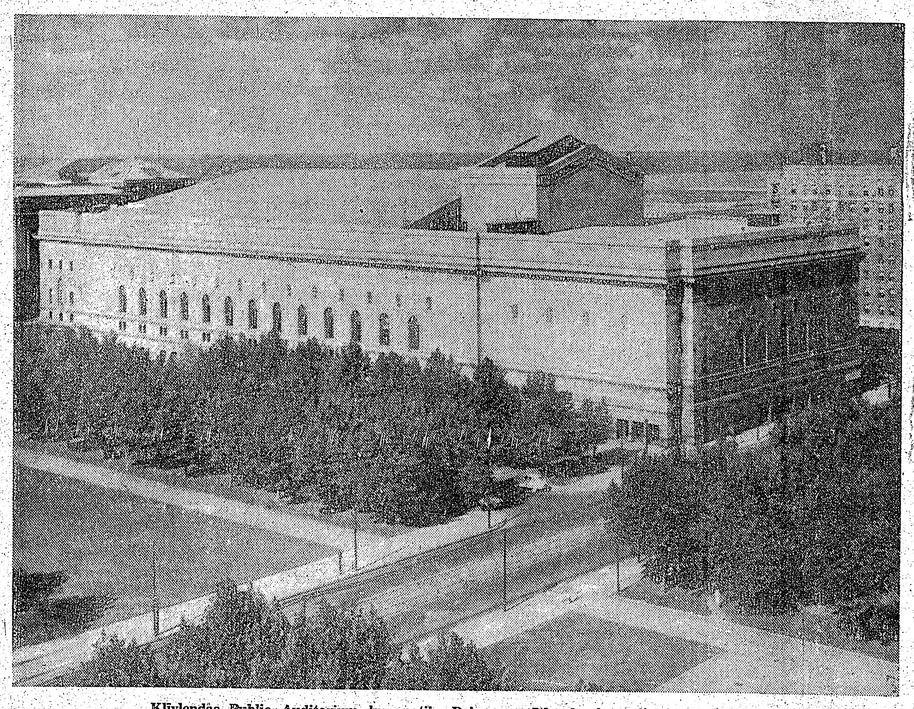

Klīvlendas Public Auditorium, kur notiks Dziesmu svētku kopkoru lielais koncerts.

NEPALIKT PUSCEĻĀ

Ontario provinces izglītības ministrs Viljams S. Deivis (William S. Davis) intervijā ar mūsu laikraksta Iedzīvotāju Gunu Vītolu izteica savus uzskatus dažos aktuālos jautājumos.

Sarunā ministrs cita starpā uzsvēra: „Augstākās izglītības nodrošināšana jauniešiem ir bijis viens no svarīgākiem premjera Dž. Robarta valdības mērķiem. Valdības centieni arī šajā laukā ir vainagojušies ar panākumiem.

Jauno iecelotāju centieni dot saviem bērniem akadēmisko izglītību ir atraduši valdībā pienācīgu novērtējumu. Es zinu, cik daudz šie vecāki ir uzupurējušies savu bērnu nākotnes labad.

Ir gadījumi, kad ģimenei nav pietiekami daudz līdzekļu, lai centīgais dēls vai meita varētu studēt.

Šādos gadījumos Ontario valdība ir palīdzējusi un palīdzēs apdāvinātiem studentiem ar stipendijām un piešķirot atmaksājamus aizdevumus.

Palīdzot studentiem 1962./63. mācību gadā, Ontario valdība atvēlēja $ 1.700,000,-. No šīs summas $ 100,000,- dod federālā valdība.

Stipendijas piešķir 13. klasi beigušiem vidusskolu absolventiem, kuŗi astoņu pārbaudījumu kopvērtējumā atzīmēs sasniegušī 80 proc. līmeni. Stipendijas lielums ir $ 400,-.

Atmaksājamo aizdevumu fondam Ontario valdība katru gadu atvēlējusi $ 3.000.000,-. Aizdevumus var pieprasīt studenti ar vismaz 60 proc. augstu atzīmju līmeni. Šos aizdevumus, līdz 3000 studentu dažādās augstākās mācības iestādes. Par aizdevumu procenti nav jāmaksā un arī atmaksu — $ 25,- mēnesī — prasa tikai 10 mēnešus pēc studiju beigšanas.

Bez jau minētiem provinces valdības soļiem, augstākās izglītības veicināšanā talkā nāk arī pašvaldības, saimnieciski un kultūrāli pasākumi un citi labvēļi.

Es personīgi gribu likt pie sirds ikvienam studentam: nepārtraukt izglītības gaitas — nepalikt pusceļā. Ja 13. klases pārbaudījumu rezultāti neatbilst izvēlētās augstākās mācības iestādes prasībām, atkārtoti pavadīts gads 13. klasē var tikai pacelt caurmēra atzīmju līmeni.

Jāuzsver, ka bez universitātēm ir daudzas citas augstākas mācības iestādes, kuŗās studenti var turpināt izglītību pēc savām spējās un interesēm. Bet vēlreiz atgādinu: nepalikt pusceļā. Izglītības pārtraukšana būs jānožēlo tālākos mūža gados.

Vēlot panākumus jaunajiem studentiem, es atļaujos aizrādīt, ka arī gados vecākie vienmēr var izmantot pārskološanās un izglītības papildināšanas iestādījumus. Labas valodas zināšanas un izglītība vienmēr pavērs durvis uz labāku darbu un eksistenci."

Ministrs Deivis veltīja atzinīgus vārdus etnisko grupu nacionālām sestdienu un svētdienu skolām, bet norādīja, ka šo skolu uzturēšanā katrai tautībai ir jāapzinās šādas skolas lielā nozīme un jābūt skaidrībā par to, ka savu skolu uzturēšanai pa-

LA līdzstrādniece Guna Vītola sarunā ar Ontario provinces izglītības ministru V. Deivisu. Foto JAK.

BONNA PARAKSTĪS ATOMLĪGUMU

Rietumvācija kļūs 67. valsts, kas nolēmusi atbalstīt Sav. Valstu, Anglijas un Padomju Savienības atomlīgumu, kad tās sūtņi Vašingtonā, Londonā un Maskavā ar saviem parakstiem apliecinās savas valdības nostāju. Līdz ar parakstiem Rietumvācijas sūtņi visās trīs galvaspilsētās iesniegs paziņojumus, ka federālā republika sevi uzskata par vienīgo un patieso vācu tautas pārstāvi. Atomlīgumu parakstījusi arī Austrumvācija.

Maskavai nepatik Kanadas atomlīgums

KANADAS BRUŅOTO SPĒKU APGĀDĀŠANA AMERIKĀŅU ATOMIEROCIEM PALIELINA STARPTAUTISKO SASPILĒJUMU. PADOMJU SAVIENĪBA BRĪDINA, KA ATOMKARA GADĪJUMĀ KANADA TAGAD PADOTA ATMAKSAS UZBRUKUMIEM.

Pēc trīs lielvalstu vienošanās par daļēju atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu un līgumam sekojošo atkusni aukstā karā starp Austrumiem un Rietumiem, klimatiskie apstākļi pagājušās nedēļas nogalē atkal mainījās. Pārmaiņu iespaids — Kanadas un Sav. Valstu atomlīgums, kuŗu vēlētājiem apsolīja liberāļu vadītājs Pīrsons un uz ko, patiesībā, lielā mērā balstīja visu savu vēlēšanu platformu.

Kamēr Kanadas pilsoņi atomlīgumu nebūt vienbalsīgi neatzīst par prātīgu soli, Padomju Savienība to pašlaik ieskata par personīgu apvainojumu. Pravda savās slejās uztraucas, ka Otava ar savu neapdomīgo soli atkal stipri palielinājusi starptautisko saspīlējumu un ka Kanada, kas tagad uz savas zemes turēs atomieročus, kara gadījumā tiks padota atmaksas uzbrukumiem.

Kanadas atomlīgums ar Sav. Valstīm patiesībā brieda jau vairāk kā trīs gadus, tikai Džons Difenbēkers nekad nespēja pilnīgi izšķirties. Pīrsona stunda pienāca Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virspavēlnieka ģen. Norstada atvadu runas laikā Otavā. Ģenerālis pārmeta Kanadas valdībai, ka tā nav turējusi savu doto vārdu nedz Ziemeļatlantijas organizācijai, nedz Ziemeļamerikas kontinenta aizsardzībai. Kā kanadiešu spēki Eiropā, tā Bomarka raķetes Kanadā vēl vienmēr bez atomlādiņiem, tādējādi stipri samazinot brīvās pasaules kaujas spējas.

Ģen. Norstada uzbrukumos vispirms Otavā, vēlāk Ņujorkā un Vašingtonā politiķis Pīrsons saskatīja izdevību, pārņēma ģen. Norstada pārmetumus par savu cīņas saukli un šī gada s. aprīļa vēlēšanās sakāva strauji popularitāti zaudējošos konservatīvos. Kanadas nespēja izšķirties atomieroču jautājumā, protams, nebija vienīgais liberāļu uzvaras iemesls. Bet tas stipri vien palīdzēja.

Tagad, kad atomlīgums nu beidzot parakstīts, tas draud izvērsties starptautiskā traci. Ar interesi jāgaida, vai krievi pārūks un apklusīs, vai mēģinās atomlīgumu izvērst nopietnā casaules miera un viņu drošības draudā, tā, piemēram, attaisnojot atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas līguma laušanu? Rietumu militārās aprindas spekulē, ka no stratēģiskā viedokļa augšminētā līguma laušanai nebūtu nekāda iemesla. No propagandas viedokļa raugoties, turpretim, tas būtu ļoti izdevīgi.

Trīs valstu līgumu atomieroču mēģinājumu **pārtraukšanai** visa pasaule, atskaitot Franciju un komūnistu Ķīnu, uzskatija par ievērojamu soli ceļā uz ilgstošu mieru. Bet tagad nu iznāk — un krievi to var nostādīt sev ļoti izdevīgā gaismā — ka, kamēr viņi domā un pūlās par atomkara briesmu mazināšanu, Sav. Valstis un Kanada dara tieši pretējo un uz tādu karu gatavojas!

Vai krievi šādu eventuālu propagandas trumpi izmantos vai ne, atkarājas no kāda pavisam vienkārša fakta. Cik ilgi Chruščevs jau bija izlēmis parakstīt dažu atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas līgumu? Vai lēmums nāca pēkšņi un par spīti komūnistu Ķīnai? Jeb jau pirms nesekmīgās jūlija konferences ar Pekingas delegātiem? Var secināt, ka, ja Chruščeva lēmums parakstīt līgumu ar angļiem un amerikāņiem ir pēkšņa impulsa un acumirklīgas nepieciešamības rezultāts, ka tad, tādā gadījumā Padomju Savienība būs gatavojusies rudens mēģinājumu serijai un tagad tikai gaidīt gadā kā īstenot līguma laušanas klauzulu. Ja par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu Chruščevs būtu izšķīries jau agrāk, tad krievi šogad uz mēģinājumiem nav gatavojušies un ar līguma laušanu nesteigsies.

KO DOS KANADAS ATOMLĪGUMS

Jau no pašas pirmās dienas, tiklīdz pacēlās jautājums par kanadiešu apbruņošanu atomieročiem, pacēlās kāds cits jautājums, kas šāda notikuma gadījumā piederēs kuŗam un kas par ko būs atbildīgs. Uz Sav. Valstu Kongresa lēmuma pamata amerikāņi savus atomlādiņus nevienam tieši iedot nedrīkst. Kaut gan tiek bieži runāts, ka pienācis laiks šāda likuma mīkstināšanai, ja arī vēl ne galīgai atcelšanai, nekas tāds nav ticis darīts. Lai kur amerikāņu atomlādiņi arī atrastos, tie vienmēr tiek turēti tiešā pašu amerikāņu apsardzībā un pārziņā. Arī Kanadas gadījumā situācija būs tā pati: amerikāņu atomieroči atradīsies Kanadas bazēs amerikāņu uzraudzībā, bet bazes komandēs kanadiešu virsnieki. Starp Otavu un Vašingtonu resp. starp Kanadas ministru prezidentu un Sav. Valstu prezidentu būs vienmēr brīva sazināšanās līnija. Kanadā stacionētie atomieroči var tikt lietoti vienīgi ar Kanadas valdības piekrišanu.

Bomarka B pretgaisa aizsardzības raķetes atomlādiņus dabūs jau šogad. Voodoo tipa iznīcinātājiem uz atommunīciju var iznākt gaidīt divpadsmit mēnešu vai pat ilgāk. Bomarka raķešbazes, kas tiek uzskatītas par ļoti svarīgām visa Ziemeļamerikas kontinenta aizsardzībai, atrodas kā Ontario, tā Kvebekas provincēs. Arī Voodoo iznīcinātāji atrodas Kanadas bazēs, kamēr Honest John atomartilerija un CF 104 vieglie bumbvedēji atrodas Eiropā.

Ļoti komplicēta iznāks CF 104 apgādāšana atomieročiem. Minētā tipa kanadiešu lidmašīnu baze atrodas Francijā. Bet uz franču zemes ģen. de Golls amerikāņu atomieročus neatļauj. Citiem vārdiem, kara gadījumā, kanadiešu lidmašīnām vispirms būs jādodas no Francijas pāri robežai uz Rietumvāciju, lai tur saņemtu amerikāņu atomieročus! Par šādu kompromisu, Bomarka raķešu gadījumā, savā laikā runāja ministru prezidents Difenbēkers Viņš domāja, ka Kanadā novietoto pretgaisa raķešu atomlādiņi varētu tikt turēti turpat pāri robežai — Sav. Valstīs un kara gadījumā atvesti uz Kanadas bazēm pie North Bay, Ontario provincē un pie La Macazas, Kvebekas provincē. No tā plāna tomēr nekas neiznāca, jo nebija nekādu garantiju, ka krievi par eventuālu pārsteiguma uzbrukumu informētu Difenbēkeru pietiekami laicīgi, lai viņš paspētu izrakstīt atomlādiņus no Sav. Valstīm un pielādēt savas raķetes.

Kanadā būs pavisam sešas atomieroču bazes — jau minētās Bomarka bazes pie La Macazas un North Bay, kur atrodas arī viena Voodoo baze; pārējās pilsētas, kur tiks stacionēti atomieročiem bruņoti iznīcinātāji, būs Čatamā, Jaunbransvikā, Bagotvillē, Kvebekā; Otavā, Ontario un Komoksā, Britu Kolumbijā. Rietumvācijā, pie Hemeres jau pabeigta noliktavu būve Honest John lielgabalu lādiņiem, kamēr Francijā stacionēto kanadiešu gaisa spēku atommunīcija glabāsies pie Zweibrückenes un Baden - Sōllingenas, Rietumvācijā.

19. augusta rīta stundā Kalamazū pilsētā pēc grūtas slimības acis uz mūžu slēdzis komponists Jēkabs Poruks.

INDIJA GAIDA KOMŪNISTU AGRESIJU

Uzrunādams Indijas parlamentu, ministru prezidents brīdināja deputātus par uztraucošiem notikumiem pierobežā, kas liekot domāt, ka no miermīlīgas robeždisputu atrisināšanas starp Indiju un komūnistu Ķīnu nekas neiznākšot. Nēru uzsvēra, ka Pekinga noraidījusi pagājušā gada decembrī Kolombo konferencē formulētos piedāvājumus robežjautājuma atrisinājumam.

Ķīnieši lauzuši arī Pekingas brīvprātīgi doto vārdu par tā saukto demilitārizācijas joslu, divpadsmit un pus jūdzi platu, kas tagad kūņāt kūņājot ar ķīniešu armijas patruļām. Demilitārizācijas joslas komūnistu pusē pašreiz sakoncentrēti vēl ievērojamāki spēki par tiem, kas Indijā ielauzās pagājušajā gadā.

Ministru prezidents Nēru baidās, ka komūnistu Ķīna noteikti gatavojas jaunai Indijas invāzijai. To pierādot ķīniešu spēku koncentrēšana, pastiprināta patruļu darbība un fakts, ka Pekinga žēlojusies Kolombo konferences dalībniekiem par Indijas provokatīvo nostāju. Ar to, saka Nēru, ķinieši gribot pierādīt Āfrikas un Āzijas neitrālo valstu grupai, ka pie ķīniešu agresijas vainīgi vienīgi paši indieši.

Atbildot uz deputātu jautājumiem, ministru prezidents atbildēja, ka militāri Indija pašreiz esot daudz gatavāka nekā pagājušā gada oktobrī, kad sākās pirmā ķīniešu liela stila ofensīva. Pagājušā gada cīņās indieši zaudēja 1.363 kritušos; 894 karavīri pazuduši bez vēsts, kamēr visi zināmie sagūstītie, skaitā 3000, laimīgi atgriezušies mājās.

SĪRIJA IZAICINA IZRAĒLU

Kāda cita pasaules daļa, kur robežsituācija kļuvusi visai draudīga, ir Vidējie Austrumi. Sīrija apgalvo, ka izraēļi gar 70 jūdžu garo robežu savilkuši spēcīgu karaspēku. Tas, saka Sīrija, ir nepārprotams pierādījums, ka izraēļi gatavojas iepriekš plānotai agresijai.

Sīrijas aizsardzības ministrs nedēļas nogalē pat izaicināja izraēļus, lai tikai nākot. Sīrijas armija stāvot gatava, lai satriektu katru jaunu Izraēlas agresijas mēģinājumu. Sīrija situāciju uzskata par tik nopietnu, ka par to Damaskā informējusi Sav Valstu, Anglijas, Francijas un Padomju Savienības sūtņus. Sīrijas valdība uzsver, ka katrs sīkākais izraēļu robežpārkāpums tiks uzskatīts par vispārējas agresijas mēģinājumu, un Sīrija tam atbildēs visiem iespējamiem spēkiem.

Izraēlas agresijas gadījumā Iraka solījusies nodot savus bruņotos spēkus Sīrijas valdības rīcībā. Ēģipte pašreiz briestošajā konfliktā vēl nav iejaukta Lietpratēji Vidējo Austrumu jautājumos tomēr domā, ka kara gadījumā Nasers aizmirsīs pastāvošās domstarpības ar Sīriju un Iraku un sūtīs savu armiju pēdējām talkā. Lai kādas arī būtu arabu savstarpējās attieksmes, stāvot pret Izraēlu, tās nevar atļauties šķelties, jo tas nozīmētu ātru sakaušanu, pa daļām.

Pulcēsimies Daugavas Vanagu salidojumā Kičenerā
1963. G. 24. AUGUSTĀ, PLKST. 2 P. P.

LATVIJA

67. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 21. AUGUSTĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

No vienas Eiropas malas līdz otrai

VITAUTA LABSVIRA ATMIŅAS PAR PĒDĒJIEM 2 EIROPĀ PAVADĪTIEM GADIEM

II

Kad pag. gadā strādāju kādu laiku Minchenē Berlitza valodu institūtā par skolotāju, manā klasē, stundas laikā, skolas vadītāja ieveda divas jaunas dāmas: vienu mazu, sarkanmatainu, otru elegantu blondīni. Pēc kāda laika, apradusi ar klasi, blondīne par stundas gaitu vairs nekādu sevišķu interesi neizrādīja un pusskaļi sāka sačukstēties ar savu draudzeni. Manī sāka pamosties tas velniņš, kas dus, esmu pārliecināts, katrā skolotājā, ja kāds atļaujas traucēt viņa stundas gaitu. Viss manī dusošais sarkasms un zobgalības nu sāka koncentrēties uz vienu mērķi — blondo, jaunpienākušo skolnieci. Blondīne gan sarka, gan bālēja un drīzi kļuva rātna kā jērs, turpmāk viņa bija mana visbijīgākā skolniece, bet tad arī zināju, ka viņa saucas — Prinzessin Solms.

☆

Ja sēdiet vēršu cīņas arēnā Valensijā vai Madridē, tad droši uzrunājiet jūsu blakus sēdētāju angliski. Viņš noteikti būs anglis vai amerikānis. Otrā pusē sēdēs vācietis vai francūzis. Madridiešos pēdējā laikā iemīļots šāds anekdots: divi caballero iet skatīties vēršu cīņas. Kad viņi spraucas cauri ļaužu drūzmai uz kases pusi, viens čukst otram: „Tikai nemēģini šeit runāt spāniski, tad mūs pārāk apbrīnos."

☆

Esmu Stokholmā. Izdevējs Sleiers savā birojā mani pieved pie pamaza auguma dāmas un iepazīstina. Dzejniece Veronika Strēlerte. Laikam esmu izskatījies mazliet apmulsis, jo Veronika Strēlerte man saka: „Tāda nu es esmu, un jūs, droši vien, sagaidījāt, ka būšu liela, spēcīga sieviete?"

☆

Runājot par rakstniekiem, kas ir Sarma? Austrālijā mēs visi šo vārdu zinām un pazīstam. Bet pajautājiet pēc tā paša vārda Ļežā, Beļģijā, un jums norādīs uz lielu preču namu pilsētas centrā.

☆

Vai Āfrika joprojām ir atpalikušākais kontinents? Tā jautās sev tūrists, ierodoties Kasablankā (Istajā vārdā Dar-El-Beida). Šajā pilsētā, kura pirms 40 gadiem vēl bija lielāka sādža, bet kuras iedzīvotāju skaits tagad strauji tuvojas miljonam, ir dažas no pasaules vismodernākajām viesnīcām, peldētavām un sporta hallēm, uz kurām Londona un Parīze var tikai ar skaudību noskatīties. Baltais ceļotājs tomēr pašreiz Ziemeļafrikā nejūtas sevišķi omulīgi. Iegūtā patstāvība vēl apskurbinājusi ļaužu prātus, kas vērojams atklātā naida izpausmē pret balto cilvēku, jeb iedomātā, māksligā pārākuma apziņā.

☆

Kur ir vissirsnīgākie latvieši, kādus esmu sastapis Eiropā? To starpā noteikti jāieskaita divi sirmi profesori. Viens Upsalā — prof. Skuja. Otrs Minchenē — prof. Rolle. Ja runājam par ievērojamiem un sirsnīgiem latviešiem, tad no atmiņas nevaram izdzēst vienu no vislielākajiem, vislatviskākajiem — Jāni Jaunsudrabiņu. Mēnas ezera krastā, Jaunsudrabiņa trimdas mājiņā vairs tikai skumji šalc egles un paša stāditie bērzi. Paša meistara vairs nav. Prātā vēl, atvadoties, Jaunsudrabiņa teiktie vārdi: „Cilvēks vecumā jūtas kā slēpētājs, kas, kalna otro pusi sasniedzis slīd arvien ātrāk lejup, līdz beidzot, kalna apakšu sasniedzis, viss ap viņu izlīdzinājas, apstājas."

Ja jūs kādreiz Eiropas apceļojumā apciemojat prof. Rolli viņa skaistajā Minchenes dzīvoklī, tad viņš jums, varbūt, pastāstīs kādu no saviem piedzīvojumiem Grieķijā, uz kurieni viņš sevišķi Krētu, dodas ik vasaru pavadīt daļu brīvdienas.

Man labi atmiņā palicis šis viņa stāsts par Krētu, par tās patriarchālajām paražām, par labdabīgajiem, bet ne sevišķi izglītotajiem iedzīvotājiem. Ciemā, kurā profesors tobrīd uzturējies, kā jau visur Grieķijā, svētdienās vīrieši sapulcējušies vienkopus kādas kafejnīcas priekšā, lai pārspriestu politiskos notikumus. Sievietēm, pēc sensenām tradicijām, šādās „svarīgās" darīšanās nebijusi nekāda iemaisīšanās. Starp vietējām sievietēm bijusi arī kāda amerikāniete, kura apprecējusies ar grieķu jūrnieku un abi apmetušies vīra dzimtenē Krētā. Sarunas risinājušās ap Angliju. Kāds no vīriem minējis vārdu Trumens. Tas esot Anglijā ļoti varens ģenerālis. Viņa kaimiņš to karsti apstrīdējis. Trumens, viņš to noteikti zinot, esot Brazilijas ķēniņš. Gadījies, ka amerikāniete, jūrnieka sieva, šajā mirklī gājusi garām un sarunu dzirdējusi. „Trumens, — viņa nav varējusi nocīsties, — „ir bijušais ASV prezidents."

Tajā mirklī kājās pietrūcies vecākais no vīriem un „dumpiniecei" asā balsī pārmetis, ka „sievietēm neklājoties iemaisīties kur viri runājot, un no pollītikas viņas tik un tā nekā nesaprotot."

☆

Ne katrreiz valodas grūtības vainojamas ceļotāju klizmās svešās zemēs. Kādreiz gadās citādi apstākļi. Atceros — biju jau daudzas stundas ceļā starp Alikanti un Valensiju, Spānijā. Diena bija neparasti karsta. Slāpa. Iztērēt jau tīksminājos ap dažādiem atspirdzinājumiem, kuŗus varēšu baudīt tuvākajā pilsētiņā. Kas būtu vislabākais? Saldējums? Nē, no tā slāpst vēl vairāk. Vīns? Tas nav nekad īsti vēss. Varbūt Kokakola? Candrīz. Bet vislabāk būtu vēss citronu dzēriens, tas atspirdzina un dzesē slāpes. Ceļa malā pavīd maza kafejnīca.

Apstādinu mašīnu un veŗu kafejnīcas durvis. Tieši manā priekšā, uz letes, kārotais dzēriens — vēss iedzeltens šķidrums lielā stikla traukā. „Man to citrona dzērienu," saku un rādu uz trauku turpat priekšā. Vīrs aiz letes tomēr negrib redzēt manu rokas mājienu un nu kaut kurienes velk ārā tādu mazu pudelīti un grasās to taisīt vaļā. „To ne, to te priekšā," protestēju. „Kuŗu?" — izbrīnījies jautā spānietis. Un tajā mirklī . . . Jā, tajā mirklī — no lielā stikla kubla otras puses izpeld un apstājas manā priekšā, nikni uz mani treknās acis bolīdama, lieliski nobarota zelta zivtiņa . . .

☆

Milāna, laikam, būs viena no visneinteresantākajām Italijas pilsētām. Man tomēr ir savi iemesli, kādēļ es to neaizmirsīšu. Es biju bijis jau vairākas dienas ceļā, Gan Šveicē, gan pie Komo ezera, un vienu no pēdējām naktīm pat pussnaudā pavadīju mašīnā. Tādēļ, Milānā iebraucot, biju nolēmis vispirms labi izgulēties. Mana viesnīca atradās šaurā vienvirziena ielīņā, vienā no tām, kur mašīnas drīkst ņovietot tikai vienā ielas pusē. Es par tām lietām nekad nebiju bijis īsti skaidrībā — vienu dienu tikai vienā ielas pusē, otru dienu pretējā. Kad pēc varenām itaļu vakariņām ar Chianti un Kristus asarām, vēl pirms pusnakts pārrados viesnīcā, mašīnas nu bija novietotas gan vienā, gan otrā ielas pusē. Kuŗā pusē lai nu es atstāju mašīnu? Klausīju veselam saprātam un novietoju mašīnu tajā pusē, kur jau bija vairums novietotas.

Gulēju īsti saldi. Atceros: sapņoju, ka esmu franču Rivjērā, kādā koncertā. No orķestŗa vienas puses pieceļas jauns trompetists un ar savu instrumentu lēnām nāk pie manis, apstājas un sāk pūst trompeti man tieši ausī. — Pamostos. Patiešām, kaut kur kāds taurē. Tad tam pievienojas citi. Skaņas, liekas, nāk no ielas. Drīz nepārtraukti taurē visa iela. Mēģinu gulēt. Tomēr bez panākumiem. Kas būtu notcis? Vai būtu karš sācies? Un man kaut kur radās tāda kā priecīga sajūta. Jeb princesei Margaretei būtu piedzimuši dvīņi? Bet tad jau nav visām Milānas automašīnām reizē jātaurē agrā rīta stundā.

Saģērbjos un negribīgi kāpju no savas ceturtā stāva istabas lejā, skatīties, kas šī koncerta iemesls. Ielā nu atklājas šāds skats: visas mašīnas bija cieši, viena aiz otras, ielas kreisā pusē novietotas, tikai viena bija pretējā pusē. Aiz tās bija apstājies plats autobuss, kas netika vairs šaurajā ielīņā tālāk. Aiz autobusa — cik tālu vien skats sniedzās, mašīnas un mašīnas, bet braucēji nepacietībā taurēja. Kam piederēja mašīna ielas labajā pusē?

Jūs uzminējāt — šo rindu rakstītājam.

Ķelnē, 1963.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?

Vai esat nokārtojuši abonementu?

RAŠU KONFLIKTS

Savienoto Valstu nēģeru cīņa nevar aizbērt. Ar pilsētas tēvu par vienlīdzīgām pilsoņu tiesībām vērsas plašumā. Nav iespējams paredzēt, kad un kur tā apstāsies. Spriežot pēc pagātnes notikumiem un pieredzes, jādomā, ka konflikts starp balto majoritāti un melno minoritāti pastāvēs vēl ilgi.

Pēdējā laikā nēģeru demonstrācijām un nemieriem ir zināma kopsakarība ar krāsaino, atpalikušo tautu nacionālo atmodu. Daudz tur vainojama arī balto līdzšinējā nostāja šī ir ļoti īpata revolūcija. To atbalsta valdība, un tā nav vērsta pret pastāvošo valsts iekārtu, bet pret balto majoritāti.

Nemieriem sākoties, daži centās visu vainu uzvelt komūnistiem. Komūnisti ir gan tur klāt, un kā katrā gadījumā, kur pastāv grūtības un rodas sarežģījumi, cenšas gūt sev kādu labumu. Nav izslēgts, ka ar laiku tie var kļūt vienīgie ieguvēji. Stāvoklis vēl joprojām ir tik neskaidrs, ka nav iespējams paredzēt turpmāko notikumu attīstības virzienu.

Pirmie, šķietami lielie nēģeru panākumi tos apreibinājā, kādēļ viņu prasības aug. Melnās, kultūrāli atpalikušās minoritātes vadoņi tagad sāk prasīt ne vien vienlīdzīgas tiesības, bet dažā zinā pat lielākas kā baltajiem. Tā ir bīstama parādība, kas var izraisīt balto pretrevolūciju. Līdz šim, šķietami ļoti vienaldzīgā un pašapmierinātā balto iedzīvotāju masa sāk nervozēt, jo nēģeru vadoņu prasības skar viņu personiskās intereses. Vēl jo vairāk tos uztrauc valdības un lielpilsētu vēlēto amata personu pārmērīgā centība izpatikt nēģeriem.

Kā daudzās citās revolūcijās, tā arī šajā izšķirīgā loma ir lielpilsētām. Nēģeru nemieri lielpilsētās balto iedzīvotāju vairumu apdraud trijās ļoti nozīmīgās vietās: darbā, skolā un viņu mājās. Bēgot no nēģeriem, baltie jau ir ļoti daudz zaudējuši, pie kam zaudētāju vidū nav daudz turīgo pilsoņu. Līdz šim balto bēgšanu sekmēja visai pamatotas bažas par savu bērnu drošību un morāli. Tagad tie redz, ka no „melno briesmām" nekur vairās pie piecām tortēm galda vidū.

„Galvenais ir forma," kāds teica, un es pametu acis uz tortēm. Kā tad — izsalkušo latvieši, teica literātūras kritiķis Ģelzimīns Lauks. Nopietns cilvēks, kuŗš recenzijās iztirzājamos un kritikās pieminamos literāros ražojumus visus pirms novērtējuma rakstīšanas i z l a s i j a, vai raksttājs bija vienalga, vai pilnīgi svešs. Itin draugs vai piederīgā īpašība divdesmitā gadsimta otrā pusē, kad steiga un paviršība ir katra darba galvenā sastāvdaļa. Tātad, šis redzīgais cilvēks bija ievērojis daļumu tortē, kuŗš saistīja arī mani.

„Kādēļ godalgas piešķir modernistiem skulptoriem, bet ne — konditoriem?" nopūtos un ar tortes nazi sev izveicīgi uzrausu uz šķīvja krietnu gabalu no mazākās tortes ar putu krējuma kruzuļiem.

Kad ēstgriba bija apmierināta, pulciņš literātu apstāja Egonu Laidni, prominentu redaktoru un dzejnieku, kuŗš caur melnlogotām acenēm prata tik labi saskatīt visu, kas notiek uz plostiem, apiņu laukos, viņa pagrabos un sieviešu sirdīs, ka viņš sen jau bija kļuvis par jauno bohēmiešu — un arī ne tik jauno — vadoni.

Protams, runāja par literātūru — Raini, Ģēti, modernistiem, debesskrāpju un ātomraķešu dzeju. Par teātri un to, cik grūti tēlojams skatuves darbs, sacērēts pantmērā.

Jo kā svešiniekam no tālajiem rietumiem bija jāatvadās no draugiem un paziņām, daļu no kuŗiem pazinu divdesmit gadu, citus — divdesmit minūtes. Kad rokas bija paspiestas un labie vēlējumi pasacīti, vēl steigā mēģināju kādai dzejniecei uzdāvāt iegūto rožu pušķi. Velti.

„Tās Jums jāved mājās un jāsmaidīja.

„Novītīs," atbildēju.

„Ja vistošo rožu smarža jums dod kaut niecīgu daļu iedvesmes labam darbam, tām bijis vērts vīst."

„Varbūt tā ir, pretim nerunāju. Bet tad nāca galvenais pārsteigums. Redzot mani gatavojamies atstāt telpas, piesteidzās čaklu dāmu pāris ar lielu, apaļu saini, pārsietu rozā pasteļkrāsas lentēm.

„Te — torte!" viņas mīļi teica kāds viņam bija paradums reizēs, kad tam runāja pretim, izsaucās:

„ . . . neaizmirsti Raini! Tikai neaizmirsti Raini!"

Kādā sakarībā Rainis nebūtu aizmirstams, nesadzirdēju. Ass jūras vējš aprija vārdus.

„Ko muldi, labāk iesim," draugu pie rokas parāva otrs bohēmietis — Aivars Pilskalns. „Krodzinieks vēl ieraudzīs letiņus un aizraus būdu ciet. Ko tad?"

Protams, krodziniekam ne prātā nenāca raut durvis ciet. Pie letes sēdēja pāris vietējo un laiki sūca alu. Kādu ienākumu tie viņam varēja dot? Latvieši — cita lieta! Pieslidinājis pa gludo leti vēl katram no dzērājiem pa kausam, viņš tūliņ metās pie latviešiem, kuŗi nupat paši bija sabīdījuši kopā galdiņus un atsēdušies.

„Portugāļu vīnu," skaļi sauca Aivars Pilskalns.

„Man tikai divas šķirnes," rokas noplātīja krodzinieks.

„Rādi etiķetes!"

Lietpratīgi apskatījis pudeles, dzejnieks izvēlējās mazāko, sajūta pusi no satura lielā glāzē un, kā mācītājs pie dievgalda, laida apkārt. Katrs — pēc malka lieluma vai rocības, tad mazā kausiņā iemeta sīknaudu rēķina samaksai. Nebiju šādu rituālu pie šņabja tā nederētu. Bet kā ar Malagas vīnu, ķiršu likieri vai kaut kādu citu suslu? Gardīnam Laukam. Drīz vien bijām dziļi jo dziļi iestīguši pomēs atstāt telpas, piesteidzās lemikā par novelēm un to kvalitāti amerikāņu žurnālos. Jo amerikāņu novele ir kā divdesmitā gadsimta dzīve — strauja, nežēlīga un — īsa.

Jauks vakars ar patīkamiem, sirsnīgiem cilvēkiem. Manās acīs tiem bija tikai viena vienīga, kaut liela vaina — viņi nedēja tortes. Lai arī kā nopūlējos, kādus runas plūdus lietoju, pie kādām jūtām apellēju — atbilde allaž bija un palika: nē un nē! Kungiem torte likās pārāk salda, dāmas bažījās par slaido līniju, mārciņām . . . Pagāja minūtes, stundas, bet torte stāvēja kā stāvējusi uz mazā krogus galdiņa, apaļa un branga, pasteļkrāsas rozā lentēm apvīta, cēla un pilnīga kā labākas sabiedrības dāma piektā gadu desmita beigu posmā.

Ko nu?

Pulkstenis rādīja otro rīta stundu. Krodzinieks, naktsgaitās rūdīts, bija vienīgais, kuŗš nezāvējās. Debates sāka apsīkt, tāpat kā vīns kausos. Vakars bija aizvadīts, jādodas mājup. Bīju apmeties pie drauga Menhettenā. Gan zināju ielu un numuru, kā naīvs laucinieks domādams, ka ar to pietiek. Kā tur noklūt, cita lieta. Draugi izskaidroja, ka vienīgais drošais vveids ir pazemis, ja negrib braukāt ar taksometru, kuŗa vadītājs, naudas kāres dzīts, viegli kļūstot par vadātāju vārda īstajā nozīmē, vizinot naīvo laucinieku no Bruklinas uz Bronksu, tad uz Kvīnsu un galu galā varbūt pat uz Harlemu, lai skaitītājā krātos labi atalgotas minūtes un jūdzes. Bez tam taksometru vadītāju vidū esot šaubīgi raksturi, kuŗi vadāmo cilvēku, ja tam ir nauda, iziliek noteiktā ielas stūrī, kur to tūdaļ piekauj un aplaupa iepriekš sarunāti nelieši.

„Pazemis ir vienīgā iespēja," lietiški ieteica Ģedimīns Lauks un vēl piebilda: „Es jūs aizgādāšu mājās."

Kollēgas augstsirdība mani aizkustināja. Nakts vidū, darbdienā, viņš uzņēmās vadāt gandrīz svešu cilvēku pa Ņujorkas asfalta džungļiem un alām! Pie tam jau pēc nedaudz stundām viņam jābūt darbā kā visiem citiem. — Nē, to nevaru pieļaut, — bija pirmā doma.

„Gan jau kaut kā noklūšu pats, nevēlos Jūs apgrūtināt," noteicu un greizi paskatījos uz torti.

„Tas nekas, man darbā jābūt vēlu," teica kollēga un, paņemis mani aiz rokas, gribēja vest uz izeju.

„ . . . Vēl tā torte," kautrīgi iebildu. „Varbūt atstāt krodziniekam . . . " (Nobeigums sekos)

Okupētajā Rigā vienīgi gāzētu ūdeni var pirkt bez grūtībām.

TORTE PAZEMĪ

KĀRĻA ĶEZBERA HUMORESKA

Mīlu puķes, dzīvniekus un pusrātnus bērnus. Patīk koki, zāle, debesis, jūras nemitīgā kustība un straujums, kalnu lielskums. Tās tādas lielākas patikšanas. Bet ir lietas, kuŗas par lielām nebūt nevar saukt, un kuŗas tomēr patīk, kā, piemēram, torte konditorejā. Šeit nedomāju par ēšanas priekiem, kuŗi nebūt nav smādējami un nopelami, lai gan Amerikā tos nicina, jo veicina korpulenci.

Tortes mani allaž interesējušas. Jau no tiem laikiem, kad „Otto Schwarz" kafejnīcas logā tās caur stiklu apbrīnoju. Kruzuļaini, vizuļaini rotājumi, rokoko un baroka stilā mēbeles, dāmas Ludviķa Piecpadsmitā laikmeta tērpos, kungi frakās un cilindros — viss tas uz šādas milzu tortes bija atrodams. Vēlāk — kļuvis mazliet pieticīgāks sapņos un īstenībā, pa laikam iegriezos Urlovska pagrabiņā Blaumaņa un Kr. Barona ielu stūrī, lai nogaršotu gabaliņu meistara Kļaviņa darinātās tortes. Mmmmmm . . .

Bet viss tas ir tikai ievads. Šoreiz gribu runāt par torti, kuŗu man uzdāvināja Ņujorkā kādas dāmu komitejas dāmas. Saņēmu tādu kā balvu, arī saišķī ar garkātainām rozēm. Pēc visa bija kafijas galds. Cepumi, maizītes, kā steigās gadsimtā parasts ā la fourchette — kājās stāvot tiesājams. Taču mans varen acīgais skats tūliņ apstāvā darba vietā, īpaši, ja līdz šim tur nav vai ir visai maz melno darbinieku. Ja nēģeru prasības pieņems, daļu balto darbinieku atlaidīs.

Ar lielu interesi visi seko, kas notiks ar valdības iesniegto civillikuma papildinājuma projektu. Cīņa vēl risinās likumdevēju iestāžu kuluāros, un, liekas, ka tādā redakcijā, kā to izstrādājusi valdība, gan laikam nepieņems. Iesniegtais likuma projekts gatavo ceļu diktātūrai.

ASV 21 miljonu lielajā nēģeru masā pastāv un darbojas vairākas nacionālas organizācijas ar galveno mērķi — uzlabot nēģeru stāvokli, bet nav vienprātības, kā to panākt. Iezīmējās vairāki, visai atšķirīgi uzskati. Visplašāk izplatīts ir uzskats, ka nēģeriem jāiekļaujas balto vidē ar vienlīdzīgām tiesībām. Tā domā daudzi pēdējo nemieru vadītāji.

Plīnīgi pretējo skaidrina melnie musulmaņi. Tā ir politiska kustība, kas sedzas ar reliģisku nosaukumu; tā kultivē asu naidu pret balto rasi, cīnās pret nēģeru iekļaušanos starp baltajiem un prasa viņu ricībā nodot 3 dienvidu AS valstis, kur dibinātu Amerikas nēģeru valsti. Melnmusulmaņu kustība vēl nav visai plaši izplatīta (pēc nepārbaudītām ziņām ap 100.000 dalībnieku), bet viņu vidū daudz fanātiku.

Samērā maz izplatīta kustība ir tā sauktais melnais cionisms. Tās mērķis ir pasaulē izkliedētos nēģerus pulcināt Afrikā. Līdz šim tai ļoti vāja atsaucība.

Daudzi izglītotie nēģeri domā, ka ne ar naidu un nemieriem, bet ar krietnu darbu, mācīšanos un labu stāju jāgūst iekļaušanās balto vidē. Žēl, ka baltie šo veselīgo uzskatu labi neizprot un nepalsta.

Rašu konflikts nav Amerikas iekšēja lieta, jo tas uzliesmo visā pasaulē. Krāsaino kontinentos naids pret balto cilvēku aug, piekam visvairāk jaunā paaudzē, kuŗa baltos kolonistus nav redzējuši. To daudz veicina Ķīnas komūnisti. Liekas, ka vispasaules cīņas arēnā uznāks jauns cīkstoņu pāris — krāsainais ar balto. Viņu cīņa solās būt tik aizrautīga, ka pasaule aizmirsīs kosmūnisma briesmas. Šajā virzienā attīstās lielie notikumi. Kā gan citādi izskaidrojama pēdējā laikā pasāktā komūnistu šķiršana labos (Maskavas) un sliktos (Pekingas) komūnistos. Ar to arī izskaidro un cenšas attaisnot amerikāņu tuvināšanos krieviem.

P. Greizis.

RITA VEIDEMANE beigusi Sidnejas universitātes humanitāro zinātņu fakultāti ar BA gradu. R. Veidemane aktīvi darbojas Austrālijas latviešu studentu apvienībā.

(6[illegible] turpinā

Pie savas gultas [illegible] griezies la atzveltnes bikses un [illegible] sāka ģ rikāņu sētniekam bija [illegible] iela īsi cīgi ģērbtu bērnu, kas [illegible] gu di meņaino pagalmu kā [illegible] tērs, r riģenta. Kaimiņš noteik[illegible] būs grasi, vienu nedēju pie[illegible] tot u Tagad tik jāsteidzas [illegible] viņu būt, ka rīt no paša [illegible] a jau Ragna Atlantiksitijā [illegible] kā m piemaksas bija paska[illegible] rojīs, autobusu.

Antiņš jau grībēja [illegible] estīes izdzirdēja ārpusē kādu [illegible] le tā viņš sapicis iesaucās [illegible] m, at durvis.

Sažuvusi sieviņa [illegible] nu g dodiet, ka es jūs tra[illegible] ēju. ķēdes, atvērts — uzstu[illegible] ķš au lejā. Varbūt, jūs var[illegible] bū bot . . . "

„Vai tas tik ļoti st[illegible] zam Antiņa atbilde nemaz [illegible] ija

DIEVA ATZIŅA PRĀTA GAISMĀ

Eduards Freimanis

Dr. Pēteris Cirsis, S. J.—Dieva mācības I daļa: Prāta Dievs Dzimtenes Balss apgādā, Cikāgā, 1962. gadā, 310 lpp.

Latviešiem pašiem beidzot radīts sistēmatisks Dieva pierādīšanas darbs, kuŗa pirmā daļa jau iznākusi, un drīzumā gaidāma otrā daļa.

Autors Pēteris Cirsis ir erudīts katoļu teologs un filozofs, kuŗš cenšas atvērt Dieva būtību iespējamā pilnībā, par cik tas cilvēkam vispār sasniedzams šī grāmata jālasa katram cilvēkam bez reliģiskās izšķirības, jo tā nav rakstīta katoļiem vai luteriņiem, bet cilvēka dziļākām atziņām par visuma pirmajiem un pēdējiem pamatiem — Dievu. Pēc P. Stroda, kuŗš tagad jau miris dzimtenē, Cirsis ir ievērojamākais latviešu katoļu teologs—filozofs.

Pirmajā nodaļā par Dieva zināšanu Cirsis iztirzā Dieva vārda izcelsmi, nozīmi un nepareizos pierādīšanas veidus. Ja agnosticisms māca, ka cilvēka prāts nespēj Dievu izzināt, tad pārējie „ismi" nepareizi saprot Dieva atziņas darbu. Tālāk autors apskata latviešu luteriņu teologu domas par Dieva pierādīšanu un konstatē, ka luteriņu teologi ticību balsta uz Dieva pārdzīvojuma, izjūtas, pieredzes un nojautas pamata. Autors konstatē, ka „latviešu tautu nevar atzīt par Dieva noliedzēju tautu", jo latvieši atzīst Dievu pilnīgi saprātīgi.

Cirsis drosmīgi pierāda un pamato, ka Dievu var pierādīt un ar to nepieciešami to pierādīt, lai cilvēks tiešām Dievu ieskatītu ar prātu un tam nešaubīgi ticētu.

Otrā nodaļā Dieva eksistence autors zinātniski pamato visus iespējamos Dieva pierādījumu veidus, ateisma neziņas un šaubu bezjēdzību. Dievs ir — to liecina visuma cēloņības likums, un mūsu prātam tas kļūst par pietiekamu pamata likumu, jo viss, kas nav pats savas izcelsmes iemesls, nav radies pats no sevis, ir kāda cita radīts. Tas nozīmē, ka ir kāds cits, kas ir neatkarīgs, kas eksistē cauri laikiem un ir visu radījis. Dieva eksistenci var pierādīt pēc kārtības un mērķtiecības pasaulē (fiziskie argumenti), cilvēka dziņas pēc laimes, pienākuma apziņas un visu tautu vispārīgās Dieva eksistences atziņas (morālie argumenti) un pēc pārdomām par lietu kustību, rašanos un iznīcību (metafiziskie argumenti).

Nodaļas beigās Cirsis atspēko arī latviešiem pazīstamos Eduarda La Rua Dieva pierādījuma kritikas argumentus, kuŗus P. Jurevičs uzņēmis savā darbā par Dieva problēmu (grām. Idejas un īstenība, 1947.), bet nav atspēkojis.

Cirsis labi pazīst ateistu dvēseliskās šaubas un bailošanos. Uz āru viņi gan uzrāda bravūru, bet „vismaz dažos gadījumos nejauši un piepeši pavid doma, ka varbūt tomēr Dievs ir,un nemiera trīsas pārvelas pāri Dieva noliedzēja būtnei" (86.lp.) Ateisma pievilkšanas spēks slēpjas t.s. absolūtā brīvībā, beznoteikumu suverēnitātē un sirdsapziņas brīvībā. Cirsis saka, ka „visvairāk ateisms piemelk jaunatni. Tai prāts nav izkopts, bet spēks briest līdz ar kaislībām, kas negrib ne žogu, nedz iemauktu" 87. lp.), Tas ir ļoti pareizi, jo jaunā būte vēl pietiekami nepazīst pasauli, bet jaunības pārgalvībā ātri mētājas ar spriedumiem. Autors ateistus iedala teoretiskajos, kas Dievu noliedz savā vai citu priekšā, un praktiskajos, kuŗi „Dievu nenoliedz, bet dzīvo, it kā Dieva nebūtu" (86). Taču ateistam nav pat konkrēta Dieva nolieguma pamatojuma, jo zinātnes nespēj izskaidrot visuma būtību un rašanos. Visos svarīgajos jautājumos ateista prāts atrodas neziņas un šaubu tumsā.

Trešajā nodaļā Dieva daba Cirsis atklāj un interpretē Dieva būtisko, kas izteicas kā neaptverama bezgalīga pilnība— kā pati ira , kas visam sākotnēji pamatā — visuma(pasaules) iras devēja. Dieva būtiskais ir vienmēr būt no mūžības mūžībā. Dievs sevī apvieno visas pasaules pilnības — ir vispilnīgākā un tomēr arī visvienkāršākā būte. Dievs ir pirmā ontoloģiskā un arī augstākā patiesība. Dievs ir absolūts labums, nemainīgs un mūžīgs savā esmē. Dievs kā absolūtā vienkāršība savā esmē ir arī personība — augstākā personība, ar kuŗu cilvēks var nonākt saskarē. Nodaļas beigās Cirsis plaši iztirzā panteisma būtību, kas ir Dieva kā augstākās būtes noliedzējs, jo tas „iznīcina Dieva godību...., sagrauj istu reliģiju, izposta cilvēka godu un tikumību" (144.lp.).

Ceturtā nodaļa Dieva dzīve mūs iepazīstina ar Dieva kā augstākās būtes dzīves īpatībām. Dieva dzīve ir visaugstākā gara dzīve, t. i. tīrā intellektuālā

(Nobeigums 8. lpp.)

RITA VEIDELE beigusi Sidnejas universitātes humanitāro zinātņu fakultāti ar BA gradu. R. Veidele aktīvi darbojas Austrālijas latviešu studentu apvienībā.

PĀRNĀKŠANA RIGĀ

Memento 1963. 30. VII

Spīganu spuldzes
Izžāvē mani,
Nelūkā sadeldē sojus.

Jāsteidzas!
Jānoķeŗ dzīve —
Spēka un valguma kauss,
Pirms sakalstu,
Sadegu spuldzēs.

Sojos lēc dzirkstis,
Akmeņos sērs —
Dzeltenas spīganu acis.

Aizsnieguši?
Nesazūs dzīve?
Velgmi dos draudzīgas rokas?
Pierimsies uguns,
Un dzīvi vēl ritināš rīts?

☆

Mīļi bij dzīvības vīni,
Ūdeņi, zivis
Un prieks, ko var
saņemt un sniegt.

Pierimstas?
Stājas jau tecēt
Asiņu vīns manās vēnās?
Vai spīganu spuldzēm
Tik neganta vara?

Tumsa no pazemes izplūst
Mēma kā nāve.
Ik namam ir malduguns smīns

Pilsēta!
Nujorka mana!

Kur tava reibuma dziesma?
Ar uguņu indi
Tu izelpo nāvi.

Tālumā ūdeņu balsis —
Zvaigžņotas straumes —
Un zivis man mirgo caur naktī.

Palieciet!
Donaiņos līčos ir laime!
Celiet pret mākoņiem spuras—
Ūdeņi dziedās par jums;
Pats es jums bārstīšu
zvaigznes

☆

Raidi, ridi, Rīga!
Pārnākšu šonakt
Veldzēties Daugavas skūpstos

Spīganu spuldzēs neslēpsies
nāve,
Vinam būs saldums kā dzejai.
Lasīšu sudraba naktis
Rindas, ko ieraksta ielās
Nami un avīžu būdas.

Sveiki, sveiki, draugi!
Gadiem jau slāpu
Tikšanos Rīgā un Rojā!

Svētītas stundas sēdēsim sapņos
Krogū, kur dzīvība spuldzēs:
Ādamsons, Čaks,
dažreiz Skalbe un Virza,
Daloties dziesmāŗa,
kas apbirst ar runām —
Slavinot zivis un ūdeņus gaismā.

Prof. Dr. E. Blese

IESKATĪTAIS UN ATZĪTAIS

RAKSTU KRĀJUMS, VELTĪTS PROF. DR. PHIL. TEODORAM CELMAM 70 GADU DZIMUMDIENĀ 1963. G. 14. JŪNIJĀ. SAKĀRTOJIS UN REDIĢĒJIS HARALDS BIEZAIS. (305 LPP.). DAUGAVA. STOCK HOLM, 1963.

II

Visai interesants, kas sīkumos daudz ko noskaidro Kurzemes hercogu, it īpaši hercoga Jēkaba sakaros ar Angliju laikmetā apm. no 1631. g. līdz viņa nāvei 1682. g. 1. janvārī, ir Viskonsinas univ. filoz. doktora Aleksandra Berķa raksts „Kurzemes hercogu un Anglijas attiecības 17. g. s. vēstures dokumentu gaismā" (251.—271.). Te daudz sīku ziņu, kas rakstoro šī hercoga un pēc tam arī citu Kurzemes hercogu politisko nostāju pret Angliju. Autors sava raksta beigās secina, ka Kurzemes hercogu sasniegumi viņu kolonizācijas politikā tiešām bijuši lielas ievērības cienīgi.

Vairāk populārs ir L.U. Dr. Jāņa Bokaldera raksts „Krievijas ideoloģiskie strāvojumi pirms pirmā pasaules kaŗa" (275.—297.). Apcerējums drusku sarauts un pastāvīgi pāriet no viena laikmeta uz otru. Raksts sākas ar laikmetu ap 1905. g., bet tad atiet atpakaļ uz XIX g. s. vidu, uz darvinismu, marksismu, marksistisko materiālismu. Tad atkal tas skaŗ sīkāk krievu literatūru un mākslu XIX g. s. vidū, pakavējas atkal pie laikmeta ap 1905. g., stāsta par Maskavas Reliģiski - filozofiskās biedrības darbību, par krievu tiesību teorijas pozitīvismu, par Krievijas historiogrāfiju un beidzot par slavofīlismu. Nevar noliegt, ka autors apceramos faktus labi pazīst un, piem., diezgan spilgti izceļ krievu vēstures teorijas īpatnības, kas centās un cenšas arī tagad attēlot krievu varmācīgo rīcību pret Krievijas nekrievu tautām un tuvāko mazāk spēcīgo kaimiņu nacionālām īpatnībām sev labvēlīgā gaismā. Pareizs ir arī autora uzskats, ka krievu vēstures pamatievirzē un pamatuzskatos visu laiku nav nekas mainījies un ka Krievija, pamatodamās uz savu vispārīgo vēsturisko attīstību, savās pamattieksmēs un savos pamatcentienos ir palikusi tā pati. Tā projām ir šovinistiski ievirzīta, tā cenšas visu nekrievisko pārkrievināt: iznīcināt katru īpatnējo nekrievu nacionālo kultūru.

Šai rakstā, diemžēl, diezgan daudz faktisku nepareizību, kas atsevišķos gadījumos, saprotams, var būt saistītas ar iespieduma kļūdām. Turgeņeva romāns (280. lpp.) „Tēvi un dēli" iznāca 1862., ne 1865. g. Ir jautājums, vai tomēr var runāt par kādu vecu veco krievu nihilismu, jo tas kā jēdziens un zināma gara kustība parādās tikai pašā 60. gadu sākumā, un pēc tam kādu laiku pastāv. Ka šo nihilismu jau sen pirms tam (?) publicistikā būtu paudis Černiševskis (ne Černiševskis, kā iespiests), to gan pierādīt diezin vai varēs. Vispirms Černiševska darbība norisējās apm. tai pašā laikā, sevišķi no 1857.—1862. g., kad viņu ielika Pēterā Paula cietoksnī un pēc tam 1864. g. izsūtīja uz Sibiriju. Otrs, ne viss, kas bija revolucionārs, bija arī nihilistisks, kaut arī krievu anarchismā, sevišķi Bakuņina uzskatos, zināms nihilisms bija. Katrā ziņā par nihilismu Černiševskis nekad neko īpaši nav rakstījis. Pisareva uzskati bija pārspīlēts reālisms un zināms naivs krieviem vispārīgi svešs prakticisms, kas pēc 1862. g. bija pārņēmis zināmas krievu inteliģences aprindas. Tiešām, zināmu nihilismu tajā saskatīt var. Bet plašākā uztverē jau ikkatrā revolucionārismā var saskatīt kaut ko nihilistisku. — Verbickajas (281. lpp.) — pareizāki būtu Verbickas — romānu latviski sauca „Laimes atslēgas", ne „Laimes avoti". Lai gan, saprotams, „Kļuči sčastja" varētu tulkot latviski arī Laimes avoti, man liekas, ka atslēgas bija pareizāki. Man atmiņā, ka kāda tā laika krievu kritiķe (vārda neatceros) bija uzrakstījusi rakstu: „Kurp ved durvis, kas atslēdzamas ar Verbickas kundzes Laimes atslēgām?" — 282. lppē ir šādas kļūdas: ne Vozdriženka, bet Vozdviženka, ne Chosnjakova, bet Chomjakova. Feodors Stepuns vēl tagad nav miris, bet lasa pa druskai pat lekcijas Minhenes universitātē. (Latviski labāk būtu rakstīt Stepūns, jo viņš ir lietuviskas izcelsmes). 283. lp. Novgorodcevs v. jālasa Novgorodcevs, Korkinova v. Korkunovs. 284. lpp. minēto, kaut savā laikā arī negātīvi pazīstamo krievu vēsturnieku sauca Ilovaijski, ne Hovaijski. 286. lppē minētā ģenerālgubernatora vārds bija ne Boborikins, bet Bobrikovs (viņu 1901. vai 1902. g. Somu parlamenta sēzu zālē nošāva jaunais soms Šaumanis). — 286. lpp. Aksakova vietā apakšā jālasa Aksakovs. — Rupja nepareizība ir 291. lpp. 9-ā piezīmē. Grāmatas „Kraft und Stoff" autors nebija nekāds Bichers (Bücher), bet Bichners jeb Bičners (Ludwig Büchner, 1824.—1899.). Kāpēc 291. lappē krievu uzvārdi nav locīti, kā mēs to parasti darām?

Kā jau minēts, par krājuma rakstiem vispārīgi var teikt labu. Šo to varētu piebilst par krājuma valodu. Visumā tā apmierina. Salīdzinot ar Neatkarīgās Latvijas laikmetu, mūsu parastā, varētu teikt populārā zinātnes valoda labāka nav kļuvusi. Joprojām lietojam tos pašus izteiksmes paņēmienus, kā Neatkarīgā Latvijā, pret kuŗiem pamatoti nereti cīnījās Endzelīns, piem., sakām: turpina rakstīt utt., kur jāsaka, raksta joprojām, vai joprojām raksta, lasa utt. Joprojām sakām: atbildēt jautājumam, kur labāk būtu atbildēt uz jautājumu, jautājumiem. Tādu sīkumu laba tiesa. Iespieduma kļūdu pa visu darbu arī salasīsies krietns krājums: dažos rakstos to vairāk, citos mazāk (negātīvs izņēmums te ir Dr. Bokaldera raksts). Šur tur sastopamas nepareizības arī konstrukcijās, piem., 163. lpp. apakšā jāsaka: rodoties lielākam skaitam . . . iegūtu vispārinājumu, ne: iegūtiem vispārinājumiem. Šādas nepareizības ir vairākās (gan ne pārāk daudzās) vietās. Vēl jāaizrāda, ka jārakstas logats (ne logāts, 290. lpp.). Kaut gan mūsu pareizrakstības vārdnīcā iespleists vizija, un tā tas rakstīts arī šai krājumā, man šķiet, ka pēc latiņu vīsio, -ōnis parauga labāk rakstīt vīzija, tāpat televizija, revīzija (pēdējais tā rakstīts arī pareizr. vārdnīcā). Turpretī endogens, ne endogēns (kā 138. lp.). — Pareizrakstības vārdnīcā ir izplēšanās („kermeņa izplēšanās"), un tā šo vārdu visvairāk arī runā. Tomēr varētu rakstīt arī izplešanās, kā tas šai krājumā pārsvarā arī rakstīts. — Dr. N. Picke 140. lpp. aizrāda, ka vācu Gestaltpsychologie grūti tulkojams. Vai ļēla jeb tēlu psīcholoģijas vietā nevarētu teikt veidola jeb veidolu psīcholoģija? Nezinu, vai tas kādreiz nav jau tā lietots. — Vai tiešām ir Amerikā kāda komiteja, kas saucas pret-amerikāņu komiteja? (165. lpp.).

Jāaizrāda, ka drusku īpatnēja ir valoda Juŗa Veidemaņa rakstā. Man šķiet, ka tā stipri vien ir pakļāvusies angliski - amerikāniskajam domāšanas veidam, kas redzami, nopietni apdraud mūsu Amerikas jaunās paaudzes valodu. Tādēļ te daudzi izteicieni parastam latvietim ir drusku neparasti un ne katru reizi gluži viegli saprotami. Es ieteiktu mūsu jaunajiem Amerikas zinātniekiem tomēr pārmērīgi nepakļauties amerikāņu zinātniskās valodas konstrukcijām, jo citur pasaulē jau tās nav pazīstamas.

(Nobeigums 8. lpp.)

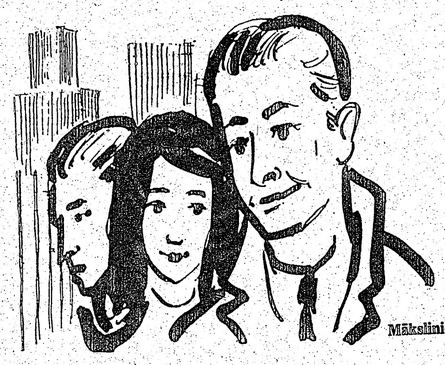

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

Mākslinieka Ģ. Tiltiņa viņete.

(64. turpinājums)

Pie savas gultas atgriezies, Antiņš norāva no krēsla atzveltnes bikses un sāka ģērbties. Kaimiņam — amerikāņu sētniekam bija liela ģimene, kāds pusducis trūcīgi ģērbtu bērnu, kas augu dienu klaigāja pa nama akmeņaino pagalmu kā netīrs, nosmulējies koriti bez diriģenta. Kaimiņš noteikti būs priecīgs nopelnīt kādu lieku grasi, vienu nedēļu pieskatot un aprūpējot arī viņa māju. Tagad tik jāsteidzas ar viņu visu kārtīgi sarunāt. Varbūt, ka rīt no paša rīta jau varēs braukt uz jūrmalu. Ragna Atlantiksitijā — kā monstrs bez kādas speciālas piemaksas bija paskaidrojis, ērti esot sasniedzama ar autobusu.

Antiņš jau gribēja mesties ārā pa durvīm, kad pēkšņi izdzirdēja ārpusē kādu pie tām klauvējot. „Kas tur ir?" viņš sapicis iesaucās un, atbildes nenogaidījis, atvēra durvis.

Sažuvusi sieviņa sirmu galvu vainīgi smaidīja: „Piedodiet, ka es jūs traucēju. Manam logam notrūkušas ķēdes, atvērts — uzstumts augšup, tas tūdaļ atkal nokrīt lejā. Varbūt, jūs varētu būt tik laipns un nākt salabot . . ."

„Vai tas tik ļoti steidzami, ka man tūliņ būtu jāiet?" Antiņa atbilde nemaz nebija laipna.

„Tādā karstā laikā kā tagad ar logiem ciet manā dzīvoklī nemaz nav gaisa," sūdzējās vecenīte un turpināja vainīgi smaidīt.

Nē, Antiņš viņai nevarēja atteikt, būt tik cietsirdīgs pret vecu nevarīgu māmiņu, kaut būtu bijis ļoti svarīgi kur līdz vakaram vēl varēja aizbraukt, bērnus vecajā Fordā sakrāvis, kā bieži mēdza darīt vasaras karstajās dienās. Ko lai dara — kārtīgam namzinim pienākums allaž ir pirmā vietā, un tāpēc Jērs, grabošo rīku kasti paķēris, gāja vecīņai līdz.

„Es jau cietos, negribēju jūs traucēt, kad logam bija pārtrūkusi tikai viena ķēde," stāstīja baltgalvīte, turoties kāpnēs steidzīgajam namzinim blakus. „Kaut kā vēl varēju logu augšup uzstumt, un atvērts tas nekrita lejā. Nu vakar vakarā pārtrūka otra ķēde, un pagājušo nakti gulēdama paliku gandrīz bez elpas. No savas mazās pensijas gaisa dzesinātāju nevaru iegādāties. Tie ir dārgi."

„Nebēdājieties! Pusstundas laikā jūsu logam būs jaunas ķēdes, tad varēsit dzīvokli atkal vēdināt — kad un kā jums patīk," apgalvoja Antiņš un palika stāvam maza patumša dzīvokliņa gaitenītī. „Kur jums ir tas vainīgais logs?"

„Guļamistabā," un īriniece ieveda namzini istabā, kur bija tikai divas mēbeles, vēl vecākas par pašu tās īpašnieci — plata tumšas krāsas koka gulta ar augstiem galiem un kumode ar apsūbējušu spoguli. Vienīgais logs līdz pusei bija aizvilkts ar melnu papīru.

Antiņš nolika uz grīdas rīku kasti un tūdaļ lietpratīgi ķērās pie darba. Viņš ļoti labi zināja, kā apmaināmas ķēdes, jo šo mākslu pamatīgajās mācības stundās tam bija ierādījis Kārlis Liepiņš. Vispirms atplēsa logam abos sānos plānās līstītes. Viena gan drusku ieplīsa, bet tas nekas — veca cilvēka acis nav tik gaišas, lai tādu sīkumu pamanītu. Vecīņa bija tik smalkjūtīga, ka bija pazudusi blakus istabā, lai namzini nopietnajā darbā ar savu klātieni netraucētu. Tad izņēma laukā logu un atskrūvēja šauros dēlīšus, kas aizsedza iedobes, pa kuŗām kustējās ķēdes ar atsvaru bumbām. Veco pārtrūkušo ķēžu vietā ielika jaunas, iestiprināja atpakaļ vietās atplēstās koka daļas. Tā, nu ērmīgo amerikāņu logu atkal varēs stumdīt no apakšas uz augšu vai otrādi, kā tik patīk. Pašam bija lielu lielais prieks, ka viss tik ātri un gludi paveicies. Tāpēc, nemaz vēl logu neizmēģinājis, sauca: „Kundze, kārtībā! Jūsu logs atkal kustēsies kā ieeļļots."

Vecīte sīkiem solīšiem iedipināja guļamistabā un turēja devīgi izstieptajā rokā dolaru: „Skaisti! Ļoti skaisti! Te jums būs paciņai cigarešu, ka bijāt tik laipns un tūlīt nācāt."

„Paldies, es nesmēķēju," laipni atteica Antiņš un izlikās dolaru neredzam. Ņemt no nabaga vecīņas dzeramnaudu, kas pati kaut kā vilka dzīvību ar mazu pensiju, būtu nepiedodama neķautrība. Tāds materiālists viņš nebija, lai grābtu ciet katru viņam sniegto dolaru.

„Lūk, redziet!" Antiņš ar vienu roku viegli novilka logu lejā, tad aši uzgrūda atkal augšā un gribēja to tā atstāt, lai piekarsušajā guļamistabā ieplūstu svaigs gaiss. Bet viņam par lieliem brīnumiem logs pats no sevis līdz pusei noslīdēja lejup.

Jērs ātri uzgrūda logu atpakaļ, kur tam uzstumtam bija jāstāv. Taču atkal nekā — slīdēja lejup.

„Es tiešām nesaprotu . . ." namzinis apjucis rausīja plecus.

Bet biklā un pazemīgā īriniece bija gatava samierināties: „Gan jau — kaut kā iztikšu. Ir labāk nekā bija. Pavisam ciet vairs neaizkrīt — apakšpuse paliek vaļā. Par to var ienākt diezgan daudz gaisa. Cik nu man, vecam cilvēkam, daudz vajaga, ja tikai neslāpstu nost . . ."

Nē, tādā stāvoklī logu nedrikstēja atstāt, taisni tāpēc, ka vecenīte bija tik pazemīgi piekāpīga. Tā būtu kauna lieta. „Es plēsīšu visu par jaunu vaļā, tad redzēsim, kas par vainu," paziņoja Antiņš un ķērās vēlreiz pie rīku kastes.

Īriniece atkal smalkjūtīgi pazuda. Un Antiņš viņai par to bija pateicīgs. Tas deva iespēju lēni un pamatīgi logu pārbaudīt, dziļdomīgi brīdi pa brīdim bezdarbībā pastāvēt, domāt, gudrot un atkal domāt. Tā ar savu galšo galvu viņš beidzot pats atskārta, kas par lietu, kaut bija jau dzīries zvanīt Liepiņam un prasīt padomu. Ķēdes gluži vienkārši bija nomērītas un nogrieztas par garām. Tādu kļūmi nebija sevišķu grūtību izlabot, ja zināja kā. Un Antiņš, protams, zināja.

Pats priecīgs un tikpat priecīgo vecīņu pie salabotā loga atstājis, Jērs ar grabošo rīku kasti nesās pa kāpnēm lejā. Ar steigu nu vajadzēja aizskriet līdz kaimiņam, varbūt, ka šodien bērnus nekur nav vedis.

Antiņam laimējās. Atrada dzeltenūsaino kolēģu viņa puspagraba dzīvokli pie virtuves galda sūcam alu no skārda kanniņas. „A, tas esi tu. Es jau domāju, ka nāk mans vietnieks. Gribēju viņam šodien ierādīt darbu."

„Ierādīt darbu? Savam vietniekam?" Antiņš no tādas aplamas valodas nekā nesaprata. Nebija dzirdēts, ka kollēga savu vietu gatavotos atstāt.

„Nē, tik trakas tās lietas nav. Saimnieks mani nav atlaidis un pats arī labprātīgi nedomāju šo caurumu pamest. Ar tik daudz bērniem kā man neviens labākā mājā negrib iekšā laist," stāstīja alus dzērējs, putas no dzeltenajām ūsām slaucīdams. „Sleva vienīgi pierunāja, ka vajagot bērnu dēļ reiz iet atvaļinājumā, izbraukt uz laukiem. Džersijā viņai radi. Tad nu salīgu uz divi nedēļām sev vietnieku, kas solījās šodien atnākt iepazīties ar māju un darbiem, kas viņam būs jādara. Drusku par daudz gan vecis mīlē iedzert, bet citādi cilvēks nekas. Jācer, ka boileri gaisā neuzlaidīs."

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

Varoņu piemiņas diena Ezerkalnos

Svinīgs pēc izpildījuma, plašs un nozīmīgs pēc satura bija notikums, kas risinājās 11. augustā mūsu tautieša Voldemāra Janitēna, lielajā latviešu vasarnīcu kolonijā Ezerkalnos. Jāsaka, ka augusta mēneša 11. datums bija sevišķi nozīmīgs tajā ziņā, ka šajā dienā tika pieminēti mūsu brīvības cīnītāji abos pasaules kaŗos; šajā dienā notika šaušanas sacīkstes, un šajā dienā pirmo reizi Ezerkalnos uzstājās mūsu jauniešu deju trupa „Ačkups".

Svinīgais sarīkojums, kas sākās plkst. 11.00 no rīta Ezerkalnu brīvdabas svētnīcā, kuŗā pirms gada pārvietoja Ziemassvētku kauju 1916. g. / 1944. g. piemiņas plāksni, bija pulcinājis ap 200 dievlūdzēju. Te jāpiezīmē, ka piemiņas zīmi, kas ir iegravēta vaŗa plātē un tā savukārt ielieta iekalta akmenī, uzstādīja grupa bij. latviešu strēlnieku un leģionāru 1960. gada vasarā saskaņā ar tā paša gada 7. janvāŗa Ziemsvētku kauju atceres dalībnieku kopīgo lēmumu.

Varoņu piemiņas dienai labi sagatavotu un pārdomātu spredi-ki teica Trīsvienības draudzes mācītājs Arturs Voitkus, kas klausītājus ieveda dziļās pārdomās, bet referātu lasīja DV Montreālas nodaļas valdes locekļis V. Pētersons. Referents savā runā pieminēja latvju karavīru varoņdarbus 1. pasaules kaŗā, kad niecīgā un vāji apbruņotā pirmā brīvās Latvijas armija cīnījās ar spožiem panākumiem pret nesalīdzināmi spēcīgāko pretinieku, un tālāk — strēlnieku varoņkaujas un nobeidza ar 2. pasaules kaŗa cīnītājiem - leģionāriem.

Šķiet, ka varoņu piemiņas diena Ezerkalnos ar Trīsvienības draudzes mācītāja spredi-ki un sekojošu referātu-kļūs par montreāliešu tradiciju, jo šī bija otrā reize, kad pie Ziemsvētku kauju piemiņas plāksnes notika svinīgs akts divu gadu laikā. Atšķirība starp pag. gada sarīkojumu bija tā, ka šis bija daudz plašāks, un, kaut gan laiks bija lietains, daudz labāk apmeklēts nekā pirmais.

Bez tam Daugavas Vanagu Montreālas nodaļa bija rikojusi pirmās šaušanas sacensības, kuŗās piedalījās ap 20 interesentu, tikai žēl, ka lietus dēļ sacensības neizdevās pilnīgi nobeigt.

Sacensības vadīja bij. Kurzemes aizstāvis ltn. A. Plūme, bet valde deva palīdzīgu roku. Kaut gan bija slikti laika apstākļi, labākos rezultātus pagaidām uzrādīja A. Skujiņš, sašaujot 98 punktus no iespējamiem 150, bet tā kā visi sacensības dalībnieki lietus dēļ nevarēja piedalīties, tad DV valde nolēma rīkot otras šaušanas sacensības turpat Ezerkalnos.

Ap plkst. 5 pēcpusdienā mūsu jauniešu deju trupa „Ačkups" Voldemāra ezera krastā Ezerkalnos uzveda latvju tautas dejas. Šī latvju jauniešu deju trupa „Ačkups" nodibinājās apmēram pirms pusotra gada. Doma un ierosme par šādas deju trupas nepieciešamību radās pašos jauniešos, un te jāuzsver: „Ačkups" vieno abu draudžu un visu Montreālas biedrību un organizāciju jauniešus. „Ačkups" kas sevi ieskata par neatkarīgu latviešu jauniešu deju vienību, ar savu latvisko stāju, sirsnību un uzņēmību, droši nostājas līdzās jau vecām, cīņās rūdītām biedrībām un organizācijām. Nevar neuzsvērt, ka, lai rastu līdzekļus telpām un citiem izdevumiem, jaunieši paši regulāri ziedoja pa dolaram savai kopīgai kasei. Pašreiz „Ačkups" valdē priekšnieks ir P. Zilkalns, sekretārs J. Zilkalns, pr-ka vietnieks J. Spurmanis, kasiere — V. Baltiņa, biedrzine —S. Burtkēvica un valdes locekle I. Ļuce. Viena no šīs deju trupas dibinātājām un karstākām atbalstītājām ir sabiedriskā Aina Kalniņa.

Un ja kāds grib pārliecināties par to, ko prot Montreālas latviešu jaunā audze, kādi viņi ir un ko viņi domā, tad ierodieties Klīvlendas Dziesmu svētkos. Tur jūs viņus sastapsit.

Šīs dienas un šo piemiņas svētku noorganizēšanā daudz pūlējies pats Ezerkalnu laipnais saimnieks Voldemārs Janitēns ar kundzi, Ezerkalnu sirsnīgie mežinieki — A. Ērglis, A. Skaidrais, J. Ķitelis, P. Gerge, J. Osis ar mājas saimnieci, kā arī pats DV Montreālas nodaļas valdes pr-ks J. Norvelis.

Patīkamu pārsteigumu sagādāja bij. Montreālas valdes pr-dis O. Kļavenieks, kas svētkos bija ieradies no Toronto un nodeva sveicienus no kaimiņu sētas vanagiem.

J. Sk.

Tautisko deju kopa Ačkups Ezerkalnos.

Latviešu daiļamatnieki Kanadas acionālā izstādē

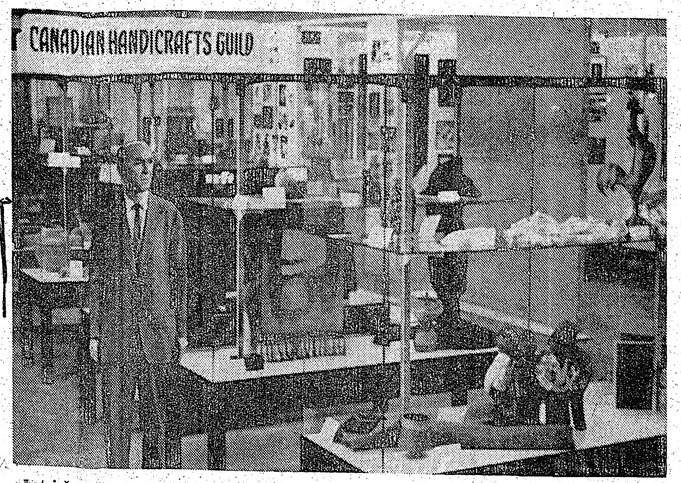

Latviešu daiļamatnieki arī šogad piedalās Kanadas nacionālā izstādē Toronto. Uzņēmumā māksl. Hugo Mercs latviešu novietnē. Mūsu daiļamatnieki Z. Juršēvskis, A. Dzērvīte, J. Zālītis, O. Mežule un H. Mercs arī šogad izpelnījušies augstas atzinības balvas. Foto JAK

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

REKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākajām cen
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel. 463-2667

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi
numuri dabūjami
Toronto latviešu
veikalos.
Pieprasiet bezmaksas
paraugnumurus —
Tel. EM 8-0792, Toronto.

DAUGAVAS VANAGU SALIDOJUMS KIČENERĀ

Daugavas Vanagu salidojums un šaušanas meistarsacīkstes 24. augustā River Valley Lodge īpašumā, 2½ jūdzes no Kičeneras, sola izvērsies par ievērojamu sarīkojumu.

Paredzētā programma: plkst. 11 no rīta šaušanas sacensību atklāšana, plkst. 2 p.p. dažādas jautras sporta spēles, kuŗās varēs piedalīties katrs salidojuma apmeklētājs.

Apm. plkst. 3 p.p. būs izdevība vērot junākā tipa džetu gaisa demonstrējumus sakarā ar aviācijas svētkiem tuvējā lidlaukā.

Vakarā ugunskurs pie izdalīs izcilņu balvas. Ugunskura priekšnesumus sniegs Daugavas Vanagu teātŗa Kanadā aktieŗu trupa un Toronto mūzikālais ansamblis.

Pēc ugunskura deja telpās līdz rītam. E. Zakula deju orķestris. Rīkotāji ir noŗēķuši arī lielu telti, kuŗa būs uzstādīta blakus sarīkojumu zālei. Bufete ar atspirdzinošiem dzērieniem būs atvērta no plkst. 12 dienā.

Ieejas maksa visam sarīkojumam $ 1.50 no personas, bērniem ieeja brīva.

Rīkotāji ir daudz pūlējušies, lai apmeklētāji justos labi, tādēļ laipni gaida ierodamies viesus no tuvienes un tālienes.

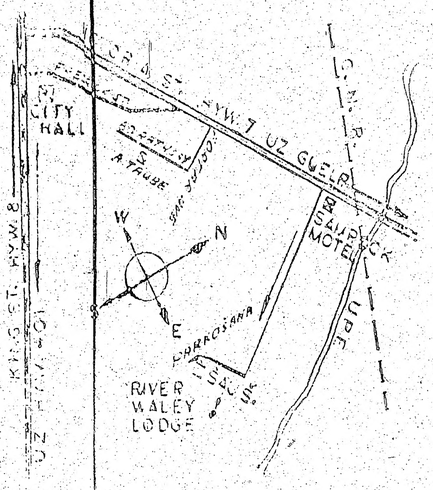

Šī karte palīdzēs noķļūt sarīkojuma vietā.

Ticības spēks

Marta Vīksne.

Orala Roberta vārds labi pazīstams visā Amerikas kontinentā. Viņš ir pentakostu baznīcas mācītājs, kas līdzās dievvārdu sludināšanai apņēmies ar lūgšanām palīdzēt slimiem. Viņa reliģiskās dziedināšanas sapulces vienmēr pulcina daudzus cietējus, kas tic Orala Roberta spējām palīdzēt. Šaja pašā laikā prese un daļa citu konfesiju garīdznieki, kā arī ārsti uz Roberta īsti amerikāniskā veidā daudzināt spējām raugās kritiski.

Nesenā Toronto apmeklējumā O. Roberta reliģiskās sanāksmēs ieradās arī vairāki latvieši. Vidu vidū bija arī 83 g. vecā Marta Vīksne, kas jau ilgu laiku atrādās slimības gultā. Kāda igauņu ārsta un arī citu pieaicināto mediķu uzstādīta diagnoze nesolīja M. Vīksnes veselības uzlabošanos.

Sirmās latviešu māmuļas meita Austra Vītoliņa stāsta:

„Tā kā ārsti, kuŗu zinības un pašaizliedzīgo palīdzību mēs augsti vērtējam, apliecināja, ka mātei nav vairs cerību atbrīvoties no sāpēm, kuŗas to pavadīja katrā mēģinājumā spert kaut dažus soļus, mēs aizgājām uz Orala Roberta sanāksmi.

Man atklāti jāsaka, ka, kaut gan būdami ticīgi cilvēki, mēs nebijām sagatavoti brīnumam, kas notika 8. augustā, plkst. 8 vakarā. Bet mēs piedzīvojām brīnumu.

Orala Roberta vārdi: „Topi vesela Jēzus vārdā" piepildījās. Sanāksmi atstājot, māte vairs nejuta lielās sāpes un bez grūtībām spēra vingrus soļus. Ir pagājušas daudzas dienas — sāpes mātei ir pazudušas. Māte tagad var pati sevi apkopt, apģērbties un brīvi staigāt.

Sauciet to par Dieva palīdzību, ticības spēku vai brīnumu. Gadījums ar mūsu māti ir apliecinājis, ka Dievs ir visvarens, Viņa spēks sniedzas pāri mūsdienu augstākās zinātnes kalniem. Pateicībā Dievam piemīnam arī Dieva kalpu, mācītāju Oralu Robertu"

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

25 augustā — plkst. 4 Newman klubā, 89 St. George ielā, prof. L. Latkovska referāts „Vai zinātne runā pretī reliģijai".

21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Vina raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

28. septembrī — Unitarian baznīcas auditorijā, St. Clair Ave. W., Ksenijas Brantes un Latvian Trio koncerts.

28. septembrī — Latviešu strēlnieku biedrības biedru vakars ar Dr. A. Freiberga priekšlasījumu DV namā.

5. oktobrī, — plkst. 7,30 vak. Royal Ontario Mūzeja zālē TLB Drāmatiskais ansamblis uzvedīs R. Blaumaņa „Ugunī".

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts. jubileja.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas trešais konteilis sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieŗu un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu tējas vakaru Royal Canadian Curling kluba telpās.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas.

3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edite Timermane.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

20. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

30. novembrī — TLB Dižđanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.

SV. KATARĪNES

14. septembrī — Sv. Katarines Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Rota rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

TORONTO

DV Toronto nodaļas šaušanas sacensības notika MM kluba lijās kā bijušie, tā esošie sporlauku īpašumā Bērzainē 17. aug. tisti.

Neskatoties uz vēso un apmākušos laiku, sacensībās piedalījās prāvs biedru skaits, arī jaunieši.

Pirmo vietu izcīnīja A. Kalviņš, otro P. Ratnieks un 3. vietu ieguva A. Ints.

No jauniešiem 25 jardu distancē pirmo vietu ieguva A. Deklavs, otro — J. Zvīdrs. Sacensības lietpratīgi vadīja O. Perro. Pirmo trīs vietu ieguvēji piedalīsies šaušanas sacensībās Kičenerā, izcīnot Kanadas meistarību šaušanā.

Toronto DV nod. v. pr. v. A. Akmens labāko vietu ieguvējiem pasniedza balvas.

Pārsteiguma balvu ieguva R. Puriņš.

Pēc tam šaušanas sacīkšu dalībnieki pulcējās MM kluba viemīlīgajā pajumtē, kur iebaudīja siltu maltīti un brīdi pakavējās draudzīgās pārrunās par izredzēm gaidāmās meistarsacīkstēs.

Jaunatnes sporta svētkus Sidrabenē svētdien, 18. augustā sāka ar dievkalpojumu, ko vadīja māc. A. Cons. Sekoja sportistu parāde. Svētkus atklāja DVKV sporta nozares vad. A. Taube.

Saulainais laiks veicināja svētku izdošanos un vislabāko norisi. Tajos piedalījās ap 300 jauno sportistu un lielā skaita dēļ svētki ieilga līdz vēlai naktij. Sacensībās sasniegti daudzi labi rezultāti.

Sacensības risinājās vieglatlētikā, peldēšanā, šaušanā ar mazkalibra šauteni, bultu šaušanā, basketbolā u. c. sporta disciplinās. Izcīnīts daudz vērtīgu balvu.

Uzvarētāju apbalvošanā piedalījās kā bijušie, tā esošie sportisti.

Sacensību laikā virs nometnes palaida gaisā ar radaru vadāmu lidmašīnu, ko klātesošie noskatījās ar lielāko interesi.

Uz svētkiem aizbrauca arī Saulaines nometnes jaunie sportisti komandanta M. Lorberga vadībā.

Tuvākas ziņas par rezultātiem sekos.

Sidrabenes bērnu nometnes slēgšana notiks nākošā nedēļas nogalē.

Pirmdien, 19. augustā, izbeidzās termiņš latviešu iecerētā nama College ielā pirkšanai; līdz tam laikam kā viena, tā otra puse varēja līgumu uzteikt. Starplaikā visa nepieciešamā informācija par nama izmantošanas iespējām ievākta un nekādi šķēršļi vairs nestāv ceļā tā likumīgai iegūšanai. Līdz ar to īpašuma pirkšana ir nokārtota, kaut arī nama pārņemšana notiks tikai 1964. g. 1. martā. Arī blakus esošais īpašums piedāvāts pirkšanai; ja to varēs iegūt par pieņemamu cenu, tad varēs spriest par īpašuma paplašināšanu.

Nama komitejas prezidijs sanāk uz sēdi 21. augustā DV namā, Toronto. Līdzekļu vākšanu — nama akciju pārdošanu atsāks augusta beigās, lai segtu iztrūkstošo īpašuma pirkuma summu. Līdz šim savākts $70.000, tanī ieskaitītas no skolām un Niagaras latviešu nama komitejas saņemtās summas.

Pirms pāris nedēļām Toronto pie savas meitas un znota J. Brieža atbraukusi Minna Ālante no Latvijas. Pēdējā laikā dzīvojusi Madlienā, Madonas apriņķī. Latviešu māmuļa ir 72 g. veca un ir ļoti laimīga pievienoties meitas ģimenei pēc daudzo gadu atšķirtības.

Pag. nedēļas nogalē 19. Tērvetes skautu vienības vadītāji un vecāki pulcējās, lai atvadītos no vad. V. Treimaņa, kuŗš pārceļas dzīvot uz Bostonu, ASV.

Vadītājs V. Treimanis bijis Tērvetes skautu vienībā kopš tās dibināšanas, 1955, gada 1. aprīļa, pārzinājis vienības kasi un sekmīgi darbojies ar roveriem, kuŗi sāpīgi izjūt iemīļotā vadītāja aiziešanu citā darbā. Tērvetes vienības vadītāji un vecāku padome V. Treimanim piemiņai pasniedza velti.

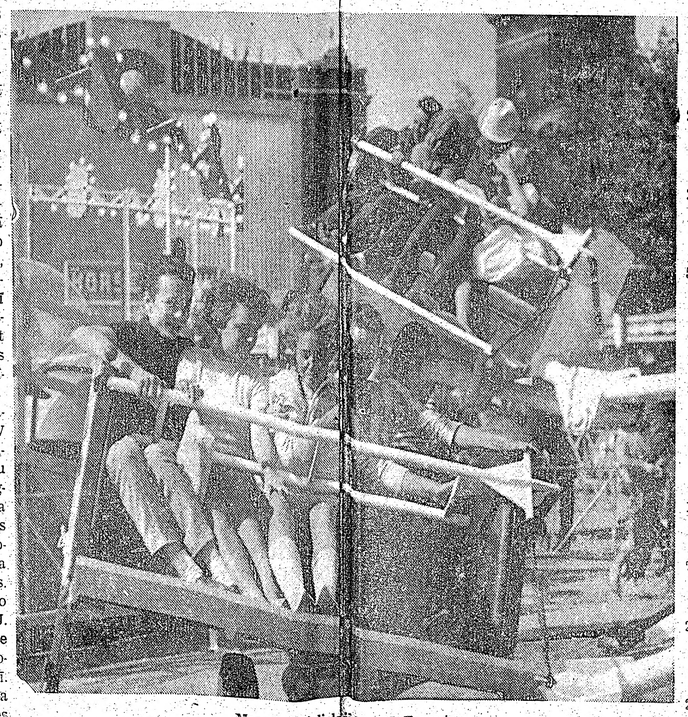

Mazo prieki lielajā izstādē Toronto.

LATVIEŠU STUDENT

No 18. līdz 29. augustam Blūmingtonā (Indianā) notiek Amerikas studentu savienības kongress, kuŗā piedalās ap 400 universitāšu 100 delegāti, starp tiem arī ārzemnieki. Pag. gadā šāds kongress notika Kolumbusā (Ohaijo) un tanī piedalījās latvieši — Anda Ģērmane, Leonids Neimanis un Jānis Priedkalns. Šogad latviešu pārstāvis būs politisko zinātņu doktorands Jānis Peniķis no Viskonsinas universitātes, bez tam vēl kongresa sākuma posmā — vēstures students Jānis Ozoliņš (no Indianas univ.), bet beigu posmā — Jānis Priedkalns no Austrālijas.

LSCS rīcības komitejas sēdē 12. augustā pieņēma vairākus svarīgus lēmumus attiecībā uz LSCS kongresu. Sēdi vadīja A. Žīgurs (Korporāciju kopa).

Kongresa atklāšanas akts notiks 27. septembrī, plkst. 8 vakarā Latviešu nama apakšējā zālē. Aktu ar svētbridi atklās māc. K. Kušķevics. Sekos rīc. kom. pr-ka A. Žīgura uzruna un LSCS prezidija priekšsēža J. Blūmentāla runa. Akadēmisko runu par tematu „Vērtējumu apjukums tagadnes cilvēkā" teiks prof. Dr. T. Celms. Ar prieku komiteja uzņēma ziņu par prof. Celma ierašanos aktā. Ievērojamā zinātnieka un akadēmiskās jaunatnes audzinātāja runa, bez šaubām, radīs lielu interesi kā studējošā jaunatnē, tā pārējās trimdinieku aprindās. Pēc akta notiks draudzības vakars ar Cikāgas piecīšu piedalīšanos un

VECĀ STRĒLNIEKA JUBILEJA

Milvokietim Voldemāram Bergim 13. augustā piepildījās 65 mūža gadi. Viņš dzimis Kacēnu pagastā. Kā jaunekļis brīvprātīgi iestājies latviešu strēlnieku un karojis pulkveža Brieža komandētajā trieciena bataljonā. V. B. piedalījies arī Latvijas Atbrīvošanas cīņās un Otrā pasaules karā.

Dzimtenē viņš savā pagastā sevišķu vērību veltīja zirgkopībai un rosīgi darbojās vietējās organizācijās. Trimdā Bergis ir dedzīgs latviešu sabiedriskā un kultūras darba atbalstītājs — citīgi apmeklē latviešu sarīkojumus, pērk grāmatas, nekad neatteic ziedot savu ārtavu vispārības vajadzībām. Ir Milvoku DV apvienības bibliotēkārs un kādreiz ziedojis daudz talcinieka darba stundu apvienības nama pārkārtošanai un remontēšanai. Jubilārs materiāli atbalstīja arī grāmatas „Latviešu strēlnieki mūžības gaismā" izdošanu. Viņš ir iegādājies filmas „Brīvības cena" vairākas kopijas un tās uzdāvinājis pretkomūnisma cīnītājiem izrādīšanai amerikāņu sabiedrībā. No V. Berģa priekšēršanās un uzticības tautas kopībai un dedzīgās atsaucības trimdiniekū pasākumiem var mācīties daudzi mūsu materiāli labi un ļoti labi situētie tautieši.

Jubilāru dzimšanas dienas vakarā sveica DV apvienības pr-ka vietn. Edg. Peniķis ar sekretāru R. Prūsi un pulciņš draugu un paziņu, cildinot gaviļnieka stāju.

rč.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

PAKSTAMMAŠINAS
par visizdevīgākām cen
AIEKŠANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi
numuri dabūjami
Toronto latviešu
veikalos.
Pieprasiet bezmaksas
paraugnumurus —
Tel. EM 8-0792. Toronto.

Dzīve Savienotās Valstīs

LATVIEŠU STUDENTI GATAVOJAS KONGRESAM

No 18. līdz 29. augustam Blūmingtonā (Indianā) notiek Amerikas studentu savienības kongress, kurā piedalās ap 400 universitāšu 100 delegāti, starp tiem arī ārzemnieki. Pag. gadā šāds kongress notika Kolumbusā (Ohaijo) un tanī piedalījās latvieši — Anda Ģērmane, Leonids Neimanis un Jānis Priedkalns. Sogad latviešu pārstāvis būs politisko zinātņu doktorands Jānis Peniķis no Viskonsinas universitātes, bez tam vēl kongresa sākuma posmā — vēstures students Jānis Ozoliņš (no Indianas univ.), bet beigu posmā — Jānis Priedkalns no Austrālijas.

LSCS rīcības komitejas sēdē 12. augustā pieņēma vairākus svarīgus lēmumus attiecībā uz LSCS kongresu. Sēdi vadīja A. Žīgurs (Korporāciju kopa).

Kongresa atklāšanas akts notiks 27. septembrī, plkst. 8 vakarā Latviešu nama apakšējā zālē. Aktu ar svētbrīdi atklās māc. K. Kušķevics. Sekos rīc. kom. pr-ka A. Žīgura uzruna un LSCS prezidija priekšsēža J. Blūmentāla runa. Akadēmisko runu par tematu „Vērtējumu apjukums tagadnes cilvēkā" teiks prof. Dr. T. Celms. Ar prieku komitejas uzņēma ziņu par prof. Celma ierašanos aktā. Ievērojamā zinātnieka un akadēmiskās jaunatnes audzinātāja runa, bez šaubām, radīs lielu interesi kā studējošā jaunatnē, tā pārējās trimdinieku aprindās. Pēc akta notiks draudzības vakars ar Čikāgas piecīšu piedalīšanos un deja.

28. septembrī delegātu reģistrācija sāksies plkst. 9 no rīta, bet darba sēde — plkst. 10. Kongresa delegāta dalības maksa — $ 4,-, kas palīdzēs segt kopīgo pusdienu un citus izdevumus. Pusdienu laikā J. Peniķis stāstīs par iespaidiem amerikāņu studentu kongresā. Pusdienās varēs piedalīties ne tikai delegātiski, bet arī citi kongresa dalībnieki (dalības maksa $ 2,-).

Sīkāka informācija sekos rīcības komitejas apkārtrakstā, ko augusta beigās izsūtīs visām studentu kopām un slēgtām organizācijām. Kongresa laikā darbosies informācijas birojs Juļa Lasmaņa vadībā.

Sestdien, 28. septembrī, vakarā, kongresa dalībnieki piedalīsies LU gada svētku atceres aktā un ballē, ko rīko Čikāgas akadēmiskās vienības.

LSCS prezidija un citu amatpersonu vēlēšanas notiks 28. septembra pēcpusdienas sēdē. Darba sēžu turpinājums un kongresa nobeigums — svētdien, 29. septembrī, kad notiks arī loterijas laimestu — gleznu, grāmatu u. c. izloze

Kongresa sēdēs iztirzās turpmāko LSCS darbu. 20. kongress iezīmēs svarīgu pagriezienu savienības darbā, jo to pirmoreiz rīkos studentu organizāciju sadarbības komiteja, kas dod cerības uz visu šo organizāciju aktīvāku līdzdarbību un turpmāku atbalstu LSCS darbam. Pēdējā LSCS rīcības komitejas sēdē šo faktu pasvītroja pr-dis A. Žīgurs (Čikāgas korporāciju kopa), īpaši uzsverot lielo saskaņu, kādā rit rīcības komitejas darbs. Sadarbojoties dažādu novirzienu organizāciju pārstāvjiem, nodrošināta visu latviešu studentu kopīgā darba sekmēšana.

Z. B.

ASV PRESE PAR LATVIJU UN LATVIEŠIEM

Pazīstamais Vašingtonas pulicists Rasko Dramands (Drummond) raksta, ka neuzbrukšanas līgumu starp Ziemeļatlantijas organizāciju un Varšavas pakta valstīm brīvā pasaule varētu akceptēt tikai tad, ja Pad. Krievija atļautu brīvas vēlēšanas Apspiestajās Nācijās—Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Ungārijā, Polijā u. c.

Latviešu iecelotāju panākumus Sav. Valstīs pēdējos 75 gados, sākot ar Jēkabu Zībergu un beidzot ar Kārli Ulmani, Sašu Ziemeli un Māriti Ozeri, laikrakstā „Chicago Tribune" ilustrē žurnālists Osvalds Akmentiņš.

Jānis Konrāds, latviešu pasaules rekordists peldēšanā, nevar tagad piedalīties sacīkstēs neveselības dēļ, ziņo „Chicago American." Konrāds studē Dienvidkalifornijas universitātē.

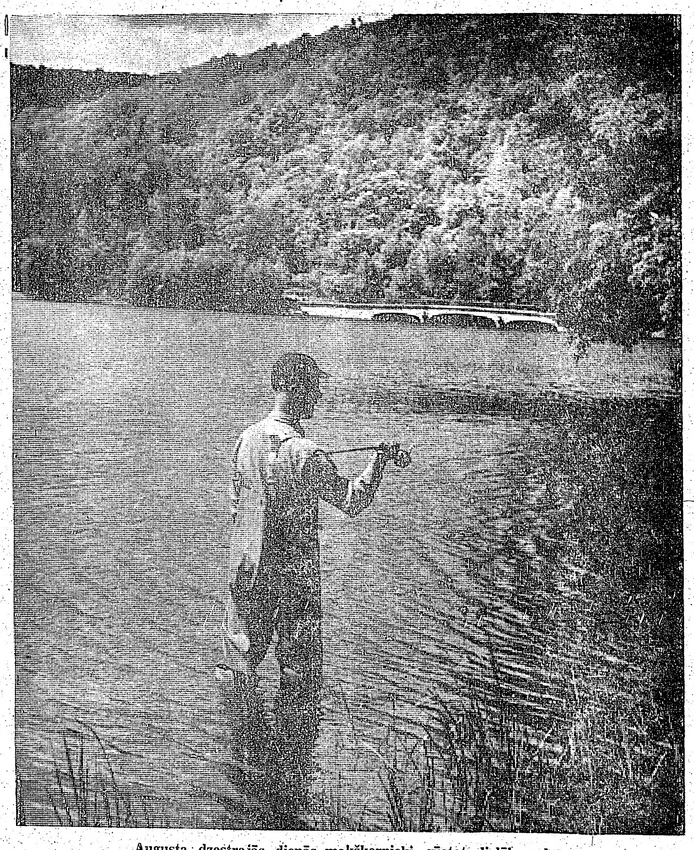

Augusta dzestrajās dienās makšķernieki gūstot lielākos lomus.

CIEMOS PIE IZDEVĒJA

Reti kāds latvietis, kultūras cienītājs, nezinās atrast Čikāgas latviešu burtu kalpa un virsaiša, izdevēja Alfreda Kalnāja darba un mājvietu 719 W. Willow ielā, tuvu pilsētas centra joslai. Šeit ik dienas iegriežas kāds no vietējiem sabiedriskiem darbiniekiem: rakstnieki, dzejnieki, grāmatu pircēji un maizes darba devēji — sveštautieši. Spiestuves īpašnieku · izdevēju cieminš šatiek vai nu pie papīru kalna apsegtā rakstāmgalda, vai arī pie kādas mašīnas.

Alfreds Kalnājs izdevēja gaitas ASV ir sācis 1950. g. ar Zentas Mauriņas darbu izdošanu, kā pirmo no tiem laižot klajā „Baltais Ceļš," apceri par Annu Brigaderi. Šī Z. Mauriņas grāmata parādījās 3 metienos, un noņēmēji galvenokārt bija — skolas. Gadu tecējumā viņš izdevis ap 75 autoru darbus. Grāmatu metieni no 500-1500 eks. Izdevēja iecienītākie autori ir prof. T. Celms un prof. P. Dāle. A. Kalnājs atzīstas, ka viņam ir tiekšme izdot filozofiskus darbus, dzeju, notis un šacha grāmatas, bet galvenais mērķis ir izdot žurnālu angļu valodā „Zintis," lai tas nestu latviešu kultūru plašākā sabiedrībā.

Grāmatu izdošana latviešu valodā saimnieciski neatmaksājas, vismaz pusi no izdevumiem sedz autori ar izdevēju, jo grāmatu noiets ir niecīgs, un tā izdevēja galvenais ienākumu avots ir sveštautiešu pasūtinājumi, bet Kalnāja interese popularizēt jaunos autorus nemazinās.

No šīgada izdevumiem Kalnājs min E.Mediņa triloģijas III daļu „Zvaigznes stīgo," G. Zariņa romānu „Dvēseļu bojā eja," J. Širmaņa jaunatnes stāstu „Lielās pasaules sākums," P. Aigara dzejoļi „Gājiens uz tautieša namu." Pašlaik iespiešanā ir G. Zariņa „Mieles" un „Cilvēku medības," E. Brastiņa „Mūsu Dievestības" — zinātniski - vēsturiska apcere, Arvida Brastiņa pasaka „Sliņķis," bet sagatavošanā prof. J. Siliņa apcere par mūsu gļēvo tājiem un glezniecību „Idejas un sejas," kā arī dzejoļu krājumi: Ed. Freimaņa „Dumju dūdas" un Valentines Hermanes „Viss neizgaist," un ir iesākts salikt lielā formāta O. Rūša jaunatnes romāns.

—Šis gads ir apmēram pusceļā, kā izdevējs iespēj visus savus pasākumus īstenot? — uz šo jautājumu seko paskpā atbilde: „Man oficiāla darba laika nav. Strādāju no rītausmas līdz vēlai naktij."

Skats pārslīd grāmatu plauktiem un saiņiem. Klab sliekamās mašīnas, zvana tālrunis saimniekus gaida burtlīči, jāstedzas. Vai kāds tautietis, kam šoden sākas atvaļinājums, iedomāsis apciemot latviešu grāmatveikalu?

VECĀ STRĒLNIEKA JUBILEJA

Milvokietim Voldemāram Berģim 13. augustā piepildījās 65 mūža gadi. Viņš dzimis Kacēnu pagastā. Kā jauneklis brīvprātīgi iestājies latviešu strēlniekos un kaŗojis pulkveža Brieža komandētajā trieciena bataljonā. V. B. piedalījies arī Latvijas Atbrīvošanas cīņās un Otrā pasaules karā.

Dzimtenē viņš savā pagastā sevišķu vērību veltīja zirgkopībai un rosīgi darbojās vietējās organizācijās. Trimdā Berģis ir dedzīgs latviešu sabiedriskā un kultūras darba atbalstītājs — citīgi apmeklē latviešu sarīkojumus, pērk grāmatas, nekad neatteic ziedot savu ārtavu vispārības vajadzībām. Ir Milvoku DV apvienības bibliotēkārs un kādreiz ziedojis daudz talcinieka darba stundu apvienības nama pārkārtošanai un remontēšanai. Jubilāra materiāli atbalstīja arī grāmatas „Latviešu strēlnieki mūžības gaismā" izdošanu. Viņš ir iegādājies filmas „Brīvības cena" vairākas kopijas un tās uzdāvinājis pretkomūnisma cīnītājiem izrādīšanai amerikāņu sabiedrībā. No V. Berģa pieķeršanās un uzticības tautas kopībai un dedzīgās atsaucības trimdinieku pasākumiem var mācīties daudzi mūsu materiāli labi un ļoti labi situētie tautieši.

Jubilāru dzimšanas dienas vakarā sveica DV apvienības pr-ka vietn. Edg. Peniķis ar sekretāru R. Prūsi un pulciņš draugu un paziņu, cildinot gavilnieka stāju.

rē.

Sabiedriskā doma uzvar

Advokāti izlabo grāmatas kļūdas, nepilnības.

Amerikāņu vidusskolām domātās grāmatas „Demokratijas un komūnisma sadursme pasaulē" kļūdas, izlaidumi un nepareizības esot jau izlabotas, Čikāgā apgalvo Amerikāņu advokātu savienības pretkomūnisma informācijas komitejas priekšsēdis Moriss I. Lībmans.

„Visas grāmatās kritiķu aprādītās kļūdas un trūkumi tagad izlaboti," drošina Lībmans.

Kā zināms, advokātu sarakstītā grāmata ne vārdā nepieminēja ne krievu slepeno policiju, ne vergu nometnes, nedz krievu masu slepkavības un deportācijas Latvijā, Lietuvā un Igaunijā.

Tāpat tā ignorēja NKVD likvidēto 15.000 poļu virsnieku, inteliģenču, profesoru un citu likteni Katiņas mežā pie Smoļenskas.

DAUGAVAS NOMETNE MIČIGEŅĀ

Latviešu gaidu Dzinteres 2. novads un skautu Zemgales 3. novads, kuŗi apvieno jauniešus Mičigenas valstī, izies 23., 24. un 25. augustā savā 10. jubilejas nometnē. Nometni organizē Grand Rapidu vienības un vecāku padomes, un tā atradīsies 45 jūdzes uz ziemeļiem no Grand Rapidas — Newaygo pilsētas tuvumā skautu pastāvīgajā nometņošanas vietā Camp Ottawa. Nometnei ir dots Daugavas nosaukums, bet nometnotāji dzīvos apakšnometnēs, kas nesīs pilskalnu vārdus. Skautu nometni vadīs — vad. A. Artmanis, bet gaidu — vad. V. Mežule. Cik zināms, tad bez pašiem novada skautiem un gaidām, tanī ierasties apsolījusies visa vienība no Čikāgas un atsevišķi skauti no citām vietām. Lielāko skaitu jauniešu nometnē pieteikusi Kalamazū.

Lielākais nometnes apmeklētāju skaits gaidāms uz lielo ugunskuru 24. aug. pulkst. 8 vakarā. Nometnes slēgšana notiks 25. aug. pulkst. 5 p.p.

ROVERŪ SOLIJUMS ZEMGALES NOVADĀ

Pēc notikušās Zemgales 3. novada roveru cilts pārdomu nakts Hopkins (Mič.) pilsētas tuvumā, svinīgo solījumu nodeva: V. Katelnieks no Grand Rapidiem, J. Meija no Lansingas, A. Osis, V. Ragainis un M. Zieriņš no Kalamazū.

Cilts apspriedē, kuŗu vadīja cilts virsaitis vad. F. Sīpols no Detroitas, roveŗi vienojās, ka šī gada roveŗu — liegadu sagaita rīkojama Pateicības dienas nedēļas nogalē Kalamazūnovada nometnes laikā izlemjot sagaitas temu. Roveŗu dziesmu karš un šķēršļu gājiens, kas notiks novada nometnē, rīkojams Tēvijas roveŗu pakāpes ievaros. Roveŗi pieņēma arī formas tērpa, tā veida un lietošanas apstiprinājumu. Latvijas krāsas jānēsā virs labās krūšu kabatas. V. Bokis.

SKAISTUMA KARALIENES' PADOMI

Mārite Ozere, Sav. Valstu skaistuma karaliene, dod sekojošus padomus skaistumam:

Lietot vairāk tepes un ūdeni, mazāk lūpu zīmuli, pūderi un citas „krāsas."

Vienmēr labi ēst.

Astoņu stundu miegs, sports un vingrošana.

Sieviete izskatās elegantāka vienkāršākā tērpā.

Skaistumu 19 g. vecā latviete definē ne tikai kā fizisku, bet arī garīgu. „Protams, ikvienam cilvēkam skaistums nav viens un tas pats," saka galmaste. „Man skaistums ir vairāk gatieši, tādējādi paturot glabāšanā ņēmumu likvidē, noņēmējiem par sevišķi zemām cenām piedāvājot radio aparātus, plašu atskaņotāju, lentes aparātus un dažādus citus piederumus.

Im. B.

NUJORKA

Nujorkas DV apvienības sarīkojumā Montreālas latviešu tērpos 14. septembrī Bruklinas mūzikas akadēmijas zālē izrādīs lugu Čarlija krustmāte. Biļetes pasūtināmas pie O. Baumaņa, tālr. IL 8-8656.

DV sanāksme 28. septembrī, pl. 8 vakarā Jorkvilles telpās. K. Rabacs lasīs un runās par A. Bērziņa grāmatu „Labie gadi." Šinī vakarā notiks arī gleznu izloze ar 14. jūnija ziedojumu tanīniem. Gleznas ziedojuši K. Černoks, L. Dāboliņa, O. Grunde, E. Lauva un A. Skulte.

Uz dziesmu svētkiem Klīvlendā no Nujorkas izbrauks vairāki autobusi. No Babilonas Longailendā autobuss noies piektdien, 31. augustā, bet divi autobusi paredzēti Nujorkas draudzes korim.

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudzes mācītājs R. Zariņš kopā ar kundzi šogad atvaļinājumu pavadīja Kanadā, netālu no Toronto Riverdraiva parkā pie latviešiem ūdeņu malā. Latviešu preses biedrības priekšnieks E. Raisters šogad kā katru gadu atvaļinājumā bija Katskillu kalnos.

I.

DETROITA

DV Novada šaušanas sacensībās starp Grand Rapidu, Kalamazū un Detroitas šāvējiem notika 11. augustā Sandy Ridge šautuvē.

Sacensības ar uzrunu atklāja sacīkšu vadītājs S. Rudzītis. Komandu šaušanā pirmo vietu ar 601 punktiem ieguva detroitieši, kuŗi atgriezušies mājās no armijas un flotes dienesta. Būs interesanti redzēt veco veterānu un jauno sacīkstes.

A. L.

Ilggadējais Vācijas radio apaārātu pārstāvis A. Mazurkēvics, 2026 S. Westnedge ielā, darba apstākļu dēļ savu tirdzniecības uzarī ceļojošo balvu. Otro vietu izcīnīja Grand Rapidu vienība ar 535 punktiem un trešā vietā ierindojās Kalamazū ar 439 punktiem.

Individuālā šaušanā pirmo vietu ar iegūtiem 136 pkt. no iespējamiem 150 izcīnīja vecmeistars V. Lenšs, otro vietu ar 132 pkt. J. Kovaļenko un trešo vietu ar 124 pkt. G. Ejups.

Uzvarētāji saņēma balvas, kuŗas pasniedza sacīkšu vad. S. Rudzītis. Pēc tam šāvēju saime ar piederīgiem, viesiem un labvēļiem pāris stundas pakavējās zem kuplām ābelēm pie lidzņemta azaida, par ko bija rūpējušās Detroitas Daugavas vanadzes.

P. Z.

KALAMAZŪ

Kalamazū Daugavas Vanagu apvienības internās šaušanas sacīkstes apvienības aktīviem biedriem un biedriem veicinātājiem notiks 25. augustā, pl. 8 rītā J. Ulpes saimniecībā.

Tai pašā dienā, pl. 11.00 Sarvienoto Valstu meistarsacīkšu ietvaros neklātienes ceļā šaušanas sacīkstes kopīgi ar Grand Rapidu un Detroitas DV apvienībām rīko Kalamazū apvienība tai pašā vietā.

Sagaidāms, ka piedalīsies jauni šāvēji, kuŗi atgriezušies mājās no armijas un flotes dienesta. Būs interesanti redzēt veco veterānu un jauno sacīkstes.

A. L.

ASV BAZNĪCAS

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

25. augustā, plkst. 10 dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Rautenšīlds.

AURORA

Mūsu Pestītāja baznīcē, 429 Dawners Place.

25. augustā, pl. 3 p.p. Mūsu Pestītāja baznīcā dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1618 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā

OKLANDE, KALIF.

Oklandē, Centrālā luteraņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

BURLINGAME (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudze 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

Santa Rosā, Betlemes ev. - lut. baznīcā, Tupper ielā 723.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skolu un kora mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti

Dienvidkalifornijas draudze Los Angeles, 2450 Griffin Ave. (Māc. jaunā adrese: 5630 Radford Ave., North Holliwood, Cal., tālr. PO 61191).

25. augustā, plkst. 11-os Jaunatnes iesvēte. Māc. E. Lamberts un māc. E. Caune. Solisti St. Jansone un J. Matuzovs (vijole). Ērģelniece Velta Barvika.

1. septembrī, plkst. 11-os. Rietumu krasta Jaunatnes dienu dievkalpojums. Piedalās māc. E. Caune, O. Kleinbergs, A. Grietēns. Soliste Ruta Gerke. Ērģeles Velta Barvika.

IKOJUMU KALENDĀRS

O
4 Newman
ge ielā, prof.
āts „Vai zi-
eliģijai".
kst. 7,30 vak.,
ādīs T. Zelti-
raliskā Ontа-

nitarian baz-
t. Clair Ave.
ntes un Lat-

atviešu strēl-
iedru vakars
ga priekšlasī-

st. 7,30 vak.
Mūzeja zālē
s ansamblis
ena „Uguni".
t Unitarian
onina Vaivo-
L. Koncertap-

LT Bostonas
de Eaton au-

s Gaitas tre-
sv. Andreja

eņu un tech-
Plaza Hotelī,

nšu korporā-
o rīko slēgtu
al Canadian
pās.
A Sestdienas
tceres vakars

plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas

3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edīte Timermane.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.

SV. KATARĪNES

14. septembrī — Sv. Katarines Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Mikeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Rota rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

PA SVEŠĀM TAKĀM

ZELTA SKALOŠANA

Pa Jelovstonas parka rietuma izeju gar Medisona upi sasniegta 1959. gada zemestrīces vieta. No parka aizbraucot, vēl pēdējos sveicienus nodod lāču māte ar diviem mazuļiem, mazliet tālāk divi briežu pāri vēro ceļu, bet plaviņā stirnu pāris lielām ačīm noskatās uz aizbraucējiem. Zemestrīce notikusi Medisona upes kanjonā. Divos stabos pakārta koka pieminas zīme tiem, kas šinī zemestrīcē aizgāja bojā. Liels dolomita klinšu bluķis aizsprosto ceļu, aiz tā liela kaudze sīku akmeņu, bet Medisona upes gultne pilna klinšu gabaliem. Zemestrīce izveidojusi jaunu ezeru, bet upes gultnē amerikāņu armijas sapieri izveidojuši straumei jauni teci. Kādā vietā zeme iekritusi par 16 pēdām, bet ceļš izskatās pēc uzarta lauka. Tikai tagad, četri gadi pēc zemestrīces, pabeidz atjaunot sapostīto ceļu.

Montanas rietumu daļa bagāta kalniem, bet Radītājs skopojies ar kokiem. Ceļš ir ap 7000 pēdu augstumā, apkārtējo kalnu galotnes daudz augstākas. Koki aug tikai augsto kalnu galotnēs, bet sīki un kropli, tikai ziemeļu daļā pie Aidaho robežas parādās arī koki bagātīgā skaitā, kaut arī dažā kalnu nogāze vēl izskatās panīkusi.

Tikai apmēram trīs stundu braucienā no Jelovstonas atrodas kādreizējā Montanas galvaspilsēta Virdžinijas sitija. Grūti tomēr iedomāties, ka šai vietai kādreiz bijusi slavena pagātne, tagad palikušas tikai atmiņas. Kaut arī vietējā restorānā ir divu lapas pušu liela ēdienu karte, izrādās, ka vismaz puse no tiem nav dabūjami, „jo pašreiz izgājuši". Pat ledusteja nav dabūjama. Puse māju nav apdzīvota, daudzām dēļiem aizsisti logi, cītas turas tikai pāris stabos. Var apskatīt veco šerifa māju, kur pie sienas piestiprināts uzraksts ar pieciem vārdiem, kas 1864. gadā pakārti. Šis gads ieskatāms par bijušās galvaspilsētas dibināšanas gadu, jo gadu iepriekš te atrasts zelts. Svinot zelta atrašanas simts gadu jubileju, uzcelts tortes veida piemineklis ar 100 svecēm.

Zeltu pilsētiņas apkārtnē vēl vienmēr meklē, un, kaut arī nav tādu panākumu kā pirms 100 gadiem, gluži tukšā meklētāji nepaliek. Lai sasniegtu zelta meklēšanas vietas, ar zirgiem jādodas kalnos, pie kam bērniem jājāj uz ponijiem. Pie kāda strauti̇ņa divi bārdaini vīri labi palietotās drānās cilā lāpstas, bet netālu, galvu nokāris, stāv ēzelis. Šie viri no strautiņa gultnes sijā smiltis, vērojot sietā palikušos akmeņus. Savu laimi var izmēģināt arī tūristi, smiltis rokot strautiņa krastā. Te viens no zeltračiem iesaucas: „Zelts, zelts," pasniedzot racējam sīku spīdīgu graudiņu kniepadatas galviņas lielumā. Tas esot zelta smilšu grauds, par ko nevarot dabūt pat „kvartu" (25 centi), bet tūristiem tā ir piemiņas lieta, ar ko var lepoties vēl ilgus gadus.

Šajos zeltraču un raktuvju centros lielu cieņu parāda sudraba dolaram, kas ir apmēram pieclata lielumā. Naudu mainot, ikviena veikalā dod sudraba dolaru, vietējie arī maksā ar sudrabu. Tā vien liekas, ka šī ir sudraba zeme. Austrumu pierobežas gandrīz šos sudraba dolarus neredz, bet arī rietumos sāk sūdzēties, ka to paliekot arvien katru gadu mazāk, jo valdība tos vairs nekaļot. Vecākais šāds naudas gabals gadījās no 1878. gada.

Līdzīga Virdžinijas sitijai ir arī pāris jūdžu tālāk Nevadas sitija, kur, liekas, vēl mazāk iedzīvotāju. Bannokā atrodas pirmais Montanas ciet̄ums, celts 1862. gadā. Kalna malā no aptēstiem kokiem uzcelta maza celtne, kuŗas diviem logiem priekšā dzelzs režģi. Blakus šai celtnei vēl pāris līdzīgu celtņu, bet bez logiem un režģiem. Iekšā koka soliņš, bet vairāk nekā. Izskatās, ka tā savam nolūkam tomēr labi kalpojusi.

Rietumos vērojama vēl kāda īpatnība, ka punkts uz kartes neatbilst vietas lielumam dabā. Gadās, ka mazs punktiņš apzīmējis ievērojamu miestu, bet krietns āplis kartē dažreiz liek vilties, jo atrod tikai vienu māju ar pasta iestādi, benzīna pildītavu un pārtikas veikalu vienā telpā. Ja gadās atrast trīs mājas, to var saukt gandrīz vai par lielpilsētu. Tā jāvēro, lai mašīnā degvielu nebeigtos un vaskota grīda vēl nenozīmējot, ka cilvēkam, paēdušam šinī virtuvē, nekļūšot slikta dūša vai nedabūšot galvas sāpes.

Kanadas profesors Manitobas universitātē MkNaugtons uzsver, ka agrākos laikos, kad vārīšana notika uz akmens pavarda jeb uz valējas uguns un namamāte pa ēdiena gatavošanas laiku turējusi durvis vaļā un pēc tam, attaisot logu, pamatīgi izvēdinājusi telpu, virtuve bakterioloģiski bijusi daudz tīrāka nekā modernos laikos.

Saspiests, nepietiekami vēdināts gaiss dod iespēju attīstīties veselai florai kaitīgu sīkbūtņu, kas nosēžas uz sienām, galda, modernām mašīnām un pat ielien dārgajā ledusskapī, pavardā, maizes ļaužātājā un citur un dara savu postošo darbu. Visas šīs sīkbūtnes necieš svaigu gaisu, bet aug un attīstās, ja gaiss nav pietiekami tīrs. Sevišķi ziemā būtu ietecami vismaz reizi dienā atvērt virtuves logu un virtuvi izvēdināt vai arī ielikt ventilātoru, kas jāiedarbina katrreiz pēc virtuves lietošanas vismaz pusstundu.

Pēc mediķu domām, otra ļoti svariga lieta ir virtuves un trauku mazgāšana pēc to lietošanas.

Francūzis Lanželo atzīst šādu virtuves tīrīšanu. Virtuvē jāmazgā vismaz reizi nedēļā. Lietojot dažādas mašīnas, cepot, vārot un fiziski apstrādājot produktus, daļa no barības vielām sīku kolloidu (putekļu) veidā nostājas uz grīdas, sienām un virtuves iekārtas, un tām tūdaļ uzbrūk sīkbūtnes.

Rupjos atkritumus pievāc slota,—bet putekļu nogulsnes var pievākt, vienīgi mazgājot.

Būtu ieteicams reizi nedēļā virtuves sienas, pavardu, ledusskapi un atvilktnes pārmazgāt ar

Nama mātei

Modernās virtuves tīrīšana

Cilvēks parasti ir tādos uzskatos, ka viss, kas spīd, ir arī tīrs. Citādās domās ir bakteriologi. Pēc viņu domām bieži gadās, ka visspožākā un acij patīkamākā lieta var būt bīstama cilvēka veselībai, jo tanī ir miljons baktērīju un vīrusu.

Modernā virtuve ir pieblīvēta ar dažādām mašīnām, tosteŗiem, maisītājiem, dzesinātājiem, automatiskiem pavardiem, ledusskapjiem u. t. t., un visi tie, kā katra lieta, prasa zināmu tīrīšanas prasmi, jo atrodas temperātūrā no 70—80 gr., kas ir piemērotākā augšanas temperātūra daudzām sīkbūtnēm.

Vācu profesors Dometers saka, ka virtuve esot visnetīrākā vieta mājā vai dzīvoklī, jo, lūk, ļoti maz namamāšu pārzinot, kā uzturēt virtuvi kārtībā. Balti uzklāts galdauts, spoži naži un dakšiņas un vaskota grīda vēl nenozīmējot, ka cilvēkam, paēdušam šinī virtuvē, nekļūšot slikta dūša vai nedabūšot galvas sāpes.

Kanadas profesors Manitobas universitātē MkNaugtons uzsver, ka agrākos laikos, kad vārīšana notika uz akmens pavarda jeb uz valējas uguns un namamāte pa ēdiena gatavošanas laiku turējusi durvis vaļā un pēc tam, attaisot logu, pamatīgi izvēdinājusi telpu, virtuve bakterioloģiski bijusi daudz tīrāka nekā modernos laikos.

Saspiests, nepietiekami vēdināts gaiss dod iespēju attīstīties veselai florai kaitīgu sīkbūtņu, kas nosēžas uz sienām, galda, modernām mašīnām un pat ielien dārgajā ledusskapī, pavardā, maizes ļaužātājā un citur un dara savu postošo darbu. Visas šīs sīkbūtnes necieš svaigu gaisu, bet aug un attīstās, ja gaiss nav pietiekami tīrs. Sevišķi ziemā būtu ietecami vismaz reizi dienā atvērt virtuves logu un virtuvi izvēdināt vai arī ielikt ventilātoru, kas jāiedarbina katrreiz pēc virtuves lietošanas vismaz pusstundu.

Pēc mediķu domām, otra ļoti svariga lieta ir virtuves un trauku mazgāšana pēc to lietošanas.

Francūzis Lanželo atzīst šādu virtuves tīrīšanu. Virtuvē jāmazgā vismaz reizi nedēļā. Lietojot dažādas mašīnas, cepot, vārot un fiziski apstrādājot produktus, daļa no barības vielām sīku kolloidu (putekļu) veidā nostājas uz grīdas, sienām un virtuves iekārtas, un tām tūdaļ uzbrūk sīkbūtnes.

Rupjos atkritumus pievāc slota,—bet putekļu nogulsnes var pievākt, vienīgi mazgājot.

Būtu ieteicams reizi nedēļā virtuves sienas, pavardu, ledusskapi un atvilktnes pārmazgāt ar 3 proc. sodā šķīdinājumu (var lietot cepamo sodā). Šis darbs neprasa daudz laika, ja tīrīšanai lieto attiecīgus darba rīkus. Pannas, katlus, kā arī citus virtuves saimniecīskos piederumus ŗeizi nedēļā iemērkt 1 proc. sālskābes šķīdumā un turēt 20—30 minūtes, lai atdalītu olbaltuma vielas un piena piedegumus. Šim nolūkam var lietot arī citas skābes, kā fosforskābi, chlorskābi u. c.

Mūsu senči šim nolūkam lietoja skābas sulinas — un ar labiem panākumiem.

Divreiz, vai vismaz reizi gadā, kā to parasti dara lielākā daļa namamāšu, jāmazgā griesti un sienas, aiz un zem pavardiem un ledusskapja. Pirms mazgāšanas ieteicams vispirms lietot putekļu sūcēju un izsūkt no spraugām un rievām eventuāli sakrājušos sodrēju, putekļu nogulsnes.

Mazgāšanai var lietot parasto ziepju pulveri ar 1 proc. amonija piemaisījumu vai „Spic un Span". Ikdieniškā dzīvē diendienā mazgājot traukus, ASV pārtikas departaments ieteic šādu metodi:

atdala no traukiem cietvielas, noskalo remdenā ūdenī un pēc tam liek karstā ūdenī kopā ar kādu no ditergentiem un tur apm. 10 min. Tauki izkūst un ķīmikālijas iespiežas tauku porās. Pēc tam ar sukas piepalīdzību nomazgā un skalo karstā ūdenī. Traukus slaucīt neieteic, jo dvielis parasti ir bakteriologiski netīrs, bet pēc skalošanas karstā ūdenī ļauj traukiem nožūt.

Visa šī trauku mazgāšanas procedūra atkrīt tām namamātēm, kam ir automatiskā trauku mazgājamā mašina.

Velta Zariņa

Māju pircējiem

(C. S.) — Kad jūs pērkat māju, jums nāksies sastapties ar dažiem juridiskiem terminiem, kuŗus jūs skaidri neizpratīsit. Pirmais noteikums, kas jums jāievēro: necentieties būt pats savs advokāts un neparakstiet neko, pirms jūs neesat pārliecināti, ka jūs saprotat saistību, ko jūs uzņematies.

Visprātīgākais, ko jūs varat darīt, ir stāties sakaros ar savu advokātu no paša sākuma, un protams, pirms jūs kaut ko parakstāt. Jūsu pašu aizsardzībai nav ieteicams izmantot to pašu advokātu, kuŗu izmanto jūsu mājas cēlējs vai obligācijas naudas aizdevējs. Var rasties interešu konflikts. Jūsu advokāts aizsargās jūsu tiesības un jums izskaidros visas transakcijas. Tomēr ir arī dažādi techniski termini, ar kuŗiem nākas sastapties, ja pērk māju, un te ir daži svarīgākie no tiem:

Obligācija (Mortgage): ir solījums atmaksāt aizņēmumu. Solījumā paredzēts, ka nemaksāšanas gadījumā zaudē īpašumu. Tomēr parāda nemaksāšana nenozīmē, ka jūs automatiski zaudēsit savu māju. Ja jums ir financiālas grūtības, stājieties sakaros ar jūsu naudas aizdevēju un viņam to paskaidrojiet. Pa lielākai daļai, it īpaši, ja ir NHA obligācija (valdības apdrošināta), naudas aizdevējs darīs visu, lai jums palīdzētu.

Tiesība uzlikt arestu parādnieka īpašumam (Lien): tā līdzinās obligācijai — tā īstenībā ir naudas prasība pret īpašumu. Tiesība uzlikt arestu parādnieka īpašumam pieder būvmateriālu piegādātājam vai uzņēmējam, kas devis materiālus vai veicis darbus jūsu mājā, bet nav saņēmis samaksu. Ja arests ir pareizi uzlikts un ievadīta prāva, jums var iznākt par to atbildēt.

Pieņemts pirkšanas piedāvājums (Offer to purchase): tas ir rakstveida līgums, kas nosaka, ka mājas īpašnieks ir ar mieru māju pārdot un ka pircējs ir ar mieru to pirkt. Tas saistošs abām pusēm, saskaņā ar tanī minētiem noteikumiem. Tas ir svarīgs dokuments. Jūsu advokātam tas ir jāpārbauda, pirms jūs to parakstāt.

Nodošanas akts (Deed of conveyance): dokuments, kas jūs min kā pērkamā īpašuma īpašnieku. Jums vai jūsu advokātam tas jāreģistrē.

Izvēles tiesības (Option): tas ir dokuments, kas nosaka, ka par zināmu atlīdzību jums ir dota priekšroka nopirkt kādu īpašumu noteiktā laika sprīdī. Ja jūs to nenopērkat, jūs zaudējat savu iemaksu.

Zonas sadalīšana (Zoning): tas ir paņēmiens, ar kuŗu municipālitātes regulē īpašumu lietošanu. Pašvaldības vienību var sadalīt sekcijās un noteikt, kāda veida celtnes ir atļautas katrai sekcijai. Viena no zonēšanas funkcijām ir aizsargāt īpašumu vērtību. Pirms jūs esat ar mieru pirkt kādu īpašumu, jums vai jūsu advokātam jāpārbauda esošie un paredzētie zonās sadalīšanas noteikumi.

Inspekcija: tas īstenībā nav technisks termins, bet to lietā techniskā veidā. Tas var radīt jums iespaidu, ka ja māja ir celta ar NHA aizdevumu, CMHC ierēdņi ir pārbaudījuši šo māju un „garantējuši", ka tai nav nekādu trūkumu. Tas tā tomēr nav. CMHC inspektors tikai pārbauda, vai ēka atbilst CMHC standartnoteikumiem. Pēc tam jums pašam ir jāizdara sava paša pārbaude.

APSKATS PAR LATVIJU AMERIKĀŅU FILATELISTU BIEDRĪBĀ

Filadelfijā, Vācijas filatelijas klubā 25. jūlijā rosīgais filatelists A. Engels sniedza pārskatu par Latvijas filateliju vācu vaŗas un iespaida laikos. Apskatījis Brēmenes vācu tirgotāju rosmi sakaru izveidošanā savu darījumu gaitā, sākot jau ar Rīgas dibināšanas laiku, Engels uzrādīja kādu 16. g. s. karti, kas rādīja tā laika iespējamos sakaru un tirdzniecības ceļus Baltijā. Tālāk sekoja krievu pirmsmarku laika aploksnes, ar pirmām Krievijas markām apmaksātas aploksnes, kuŗas adresētas vācu valodā un apzīmogotas ar vācu tirdzniecības uzņēmumu zīmogiem un spiedogiem. Dažas no šīm aploksnēm uzrādīja zīmogojumus no Mēmeles, kā starpniecības vietu, kas rāda šo pilsētu kā svarīgu sakaru un pasta punktu satiksmei ar Rīgu.

Vācu okupāciju I Pasaules karā raksturoja aploksnes ar vācu pārdrukātām „Postgebiet Ob. Ost." markām, ar dažādām kaŗa cenzūras atzīmēm un zīmogojumiem no pilsētām Latvijā. So posmu noslēdza pastkarte ar skatu no postījumiem Rīgā pēc šī kaŗa.

Latvijas neatkarības sākumā pirmā marka iespiesta uz vācu kaŗa kartēm, un Latgales atbrīvošanas un Sarkanā Krusta izdevumi iespiesti uz vācu naudas zīmēm.

Vācu okupāciju 2. pasaules kaŗā ievadīja krievu markas ar pārdruku „Latvija 1. VII. 1941." uz aploksnēm, kam sekoja Hindenburga markas uz aploksnes, Ostlandes laika aploksnes ar dažādiem zīmogojumiem un pasta spiedogiem, aploksnes un kartītes ar „Kurland" pārdrukām un arī zaļā Ziemsvētku sainīšu pusmarka. Nobeigumā tika uzrādīti neizdotie Latviešu leģiona labdarības marku meti.

Bez minētiem filatelijas materiāliem stāstījumu papildināja arī pasta vēstures materiālu attēli uz ekrāna. Apskatīs un uzrādīto materiālu dažādība rosināja dzīvu interesi sanāksmes dalībniekos, un A. Engela sniegums tika novērtēts kā saistošākais gada darbības posmā.

LATVIJAS KLĀSTI FILATELIJAS IZSTĀDĒ SARKANĀ KRUSTA 100 GADU ATCEREI

Šveicē šogad Starptautiskais Sarkanais Krusts atzīmē 100 gadu pastāvēšanu ar 20. konferenci. Ārpus dažāda veida sanāksmēm, sarīkojumiem un izstādēm, laikā no 15. augusta līdz 15 septembrim Ženēvā, plašajā izstāžu ēkā — Palais des Expositions — notiks arī filatelijas izstāde, veltīta Sarkanajam Krustam. Cik līdz šim zināms, izstādē piedalās arī 3 latviešu filatelisti. Jaunatnes klasē A. Birze no Kanadas nosūtījis savu vairākkārt godalgoto klāstu, kas pirmā ielogā ar Latvijas Sarkanā Krusta aploksnēm no 1920-tiem gadiem un vēlāk, arī no trimdas laika, rāda organizācijas izveidošanos Latvijā un tās darbību trimdā. Otrā ielogā uzrādītas Latvijas Sarkanā Krusta markas ar veselām naudas zīmēm marku bloku mugurpusēs.

O. Pīlants no Anglijas izstādei devis vienu ielogu — 12 lapas. 1. lapā uzrādīta Latvijas Sarkanā Krusta izdotā pastkarte, un sniegtas īsas ziņas pēc Latvju Enciklopēdijas. Sekojošās lapās uzrādīti mūsu S. Kr. marku izdevumi, arī zīmogoti, un nobeigumā atkal viena S. Kr. izdotā pastkarte. „Pieteicot savu klāstu," raksta O. Pīlants, „nedomāju, ka vēl kāds latvietis sūtīs savas markas, jo nav paredzētas nekādas godalgas."

A. Vēveris no Sav. Valstīm nosūtījis klāstu 4 ielogiem, kur līdz ar mūsu Sarkanā Krusta darbību dažādos laikos uzrādās arī Latvijas vēstures gaitas. Pirmā ielogā pēc ziņām par Latviju uzrādītas Sarkanā Krusta galvenās valdes un Loterijas nodaļas aploksnes un biļetes, Amerikas Sarkanā Krusta aploksnes no Rīgas, lidpasta aploksne ar S. Kr. 10 gadu atzīmei izdoto privāto marku. Markas uz dažādiem papīriem — kartīšu, burtnīcu, cigarešu, pudeļu etiķešu un S. Kr. markas uz naudas zīmēm rāda Latvijas grūto saimniecisko stāvokli pašā pirmajā laikā. Otrs ielogs veltīts mūsu S. Kr. markām. Trešais ielogs rāda tās jaunatnes un veselības organizācijas, kuŗas S. Kr. atbalstīja un ar kuŗām cieši sadarbojās. Še uzrādītas Baltā Krusta, Tuberkulozes apkaŗošanas b-bas markas un aploksne ar īpatnēju krāsas kļūdu uz aploksnes; kaŗa invalīdu markas, skautu nometņu un bērnu svētku speciālie zīmogi, spiedogs mazpulku 10 gadu svētkiem un spiedogi ar veselības kopšanas norādījumiem. Ceturtā ielogā atzīmēta S. Kr. darbība dažādo varu okupācijas laikos, un vācu okupācijas laiks rakstu̇rots ar Kaŗavīru palīdzības projektētām Leģiona markām, bet Latvijas S. Kr. darbību trimdā rāda aploksnes ar pievienotiem laikrakstu izgriezumiem.

Domājams, ka Latvijas S. Kr. marku īpatnējā papīra dēļ — nenobeigtās naudas zīmes no Bermonta un boļševiku laika Rīgā — to neiztrūks arī citos klāstos par Sarkano Krustu.

J. Sarma

Agnus indignus

III

CONCLUSIO

Pagājuši divi gadi, kopš sāku rakstīt savas atmiņas, un šis darbs man palidzējis neredzēt, kur es atrodos un kas es esmu. Tik bieži esmu aizmirsis šīs apkvēpušās baļķu sienas, domās kavēdamies laimīgajās dienvidsaules un silto vēsmu glaudītās zemēs, staigādams gar mūžam zilo ūdeņu krastiem vai arī atļaudamies ļaužu baram trošņaino pilsētu ielās un sēdēdams sveču mirdzuma pielietās greznās zālēs, kur cilvēku prāts pūlas atrisināt mūžības miglās ietvertos jautājumus... Rakstīdams esmu nemanot aizvadījis tumšos, vētrainos rudens vakarus, kad neredz nevienas zvaigznes, bet dzird tikai gaudīgos vētras brāzienus un lietus šņākoņu. Esmu palaidis salā sastindzinātās, baigā klusumā iemidzinātās ziemas naktis un sagaidījis gaišos agra pavasara rītus ar cīruļu gavilēm, bet pēc tam kā tālas pagātnes atvilinātās smaržu pildītās dienas, kad smagās siena ores, aizlīgodamās gar manas mājas logiem, to sildīja ar neizsakāmi saldo vīstošās zāles elpu...

Kādēļ gan puķes un zāle novīstot atdod jaukāko, ko krājuši un glabājuši sevī — savu smaržu kā baudu visai pasaulei, bet cilvēks to nespēj un ļūst ar savu vecuma nevarību un miesas un gara sabrukumu visiem apnicīgs, nepatīkams un pat pretīgs? Kādēļ gan tu, mans Radītāj, esi licis cilvēkam pacelties no tumsas un neziņas pāri visām citām Tevis radītām lietām? Kādēļ Tu esi licis viņam just uzplaukstam sevī brīnišķīgus spēkus, kas tiecas apgaismot visus dziļumus, ko viņa prāts spēj atrast? Kāpēc Tu viņam esi devis ticību gaismai un dzīvībai sevī un ap sevi, bet neesi devis spēku pār tiem valdīt?... Ignoramus! Un varbūt pat Ignorabimus...

Ir atkal ziema, tāpat kā toreiz, kad sāku šīs savas piezīmes rakstīt. Logi ir aizledojumi, šī, un stindzinošais sals spiežas cauri kirpju sagraustajām sienām manā istabā. Un tāpat kā toreiz es dzirdu arī vilku gaudošanu. Viss ir tāpat kā bijis, tikai es esmu kļuvis nevarībaigā klusumā iemidzinātās ziemas naktis un sagaidījis gaišos agra pavasara rītus ar cīruļu gavilēm, bet pēc tam kā tālas pagātnes atvilinātās smaržu pildītās dienas, kad smagās siena ores, aizlīgodamās gar manas mājas logiem, to sildīja ar neizsakāmi saldo vīstošās zāles elpu...

Kādēļ gan puķes un zāle novīstot atdod jaukāko, ko krājuši un glabājuši sevī — savu smaržu kā baudu visai pasaulei, bet cilvēks to nespēj un ļūst ar savu vecuma nevarību un miesas un gara sabrukumu visiem apnicīgs, nepatīkams un pat pretīgs? Kādēļ gan tu, mans Radītāj, esi licis cilvēkam pacelties no tumsas un neziņas pāri visām citām Tevis radītām lietām? Kādēļ Tu esi licis viņam just uzplaukstam sevī brīnišķīgus spēkus, kas tiecas apgaismot visus dziļumus, ko viņa prāts spēj atrast? Kāpēc Tu viņam esi devis ticību gaismai un dzīvībai sevī un ap sevi, bet neesi devis spēku pār tiem valdīt?... Ignoramus! Un varbūt pat Ignorabimus...

Ir atkal ziema, tāpat kā toreiz, kad sāku šīs savas piezīmes rakstīt. Logi ir aizledojumi, šī, un stindzinošais sals spiežas cauri kirpju sagraustajām sienām manā istabā. Un tāpat kā toreiz es dzirdu arī vilku gaudošanu. Viss ir tāpat kā bijis, tikai es esmu kļuvis nevarīgāks un ar pūlēm spēju aizbrist pa sniegu līdz baznīcai un, cīnīdamies ar epas trūkumu, uzkāpt kancelē. Mana balss kļuvusi gurda un vārga un, runājot par grēku postu un pestīšanas laimi, es to nespēju pacelt ne īgnumā pret grēcinieku, ne arī sajūsmā par atpestīšanas priekiem. Kad esmu beidzis runāt, vienaldzīgi noklausos, kā ķesteris uzsāk dziedāt korāli, un vēroju zvaniķi, kurš apstaiga baznīcēnus ar ķeseli, redzu kā vīrieši bāž rokas azotē vai jostas atlokos un sameklē tur varļa grašus. Protams, ka arī viņi to dara kā pienākumu, pie kuŗa esmu tos pieradinājis daudzu gadu laikā. Ar to viņi domā atlīdzinājuši debesīm par visu, ko no tām saņēmuši, un, ja vien es viņiem nelieku pēc dievkalpojuma palikt baznīcā un atskaitīt man baušļus un visus ticības gabalus, ko viņi veic stostīdamies un pakaušus kasīdami, tad priecīgi sarunādamies, visā barā dodas uz krogu, bet vakarā viņiem jāpošas ceļā uz muižas darbu, jo tas viņiem jāuzsāk ar gaismas ausmu pirmdienas rītā.

Es saprotu šāda stāvokļa necilvēcību un viņu dzīves bezjēdzību, bet kaut ko labot vai grozīt es tur nespēju un, rakstot šīs rindas, nejūtu ne nožēlas, ne dusmu par to, ka varbūt vārdi, ko nupat rakstu, kļūs mani pēdējie. Līdz ar to tas, ko es apzinos par savu Es un kam paklausa tāpat manas domas kā mani locekļi, izdzisīs kādā man nepazīstamā gaismā vai arī tumsā. Vai nu šā vai tā, es tad kļūšu brīvs no visa tā, ko šeit ap sevi redzu, kā arī no tā, ko vēl dažreiz pārdzīvoja kā cilvēciska būte.

Mani pirksti, šīs rindas rakstot, ir pa pusei sastinguši, tā ka es tajos tik tikko spēju saturēt spalvu. Kādēļ gan es vēl uzņemos šīs pūles, kādēļ velku uz papīra šīs grūti salasāmās burtu virknes? Droši vien, tad, kad mani pirksti būs sastinguši pavisam un līdz ar to arī sirds apstājusies pukstēt, un Brigita Lārsa meita, ienākusi no rīta manā istabā un atradusi mani krēslā bez dzīvības, pārmetīs krustu un, noskaitījusi tēvreizi, godbijīgi savāks šos papīrus un novietos kaut kur bērniņos, tā kā jau darījusi ar manā [illegible] šgājēja spredīķu uzmetumiem. Iemest tos krāsnī nedrīkstēs pārliecībā, ka es tur esmu rakstījis to pašu, ko spredikoju baznīcā. Gan man pašam vienu otru reizi ir uznākusi vēlēšanās atdot šo divu gadu ilgo rakstījumu liesmām. Bet kāds nesaprotams nespēks mani arvienu kavējis to darīt. Tā ir vaļība, kuŗu es varu tikai nožēlot, bet kas, dievamžēl, arī tagad vēl neļauj man padarīt to, ko esmu nokavējis. Jā, diemžēl! Jo kamēr es redzu šo papīru žūksni, tikmēr arī ticu, ka esmu dzīvojis, bijis reiz jauns, vēlējies visu saprast, visu zināt. Kad mans galds būs no papīriem atbrīvots, tad liksies tā, ka viss, ko esmu domājis, jutis un darījis, ir tikai gadu desmitu garš sapnis, kurš uzliesmojis, lai pēc tam nodzistu aizapziņas tumsā...

Jeb? Vai tomēr manī nav slēpušās ilgas, kuras es pats esmu pūlējies noklusēt un noliegt: lai šo manu rakstījumu kāds lasītu? Varbūt! Varbūt tas tā tiešām ir bijis. Bet kas gan varētu būt šie manis nepazītie, bet tikai domātie lasītāji? Vai kādi no tiem vīriem, ar kuriem esmu reiz tik izmisīgi cīnījies? Vai viņus varētu interesēt tas, ko es tik rūgtos un nicinātājos vārdos par tiem teicis? Taču ne! Nē, viņu dēļ es neesmu šīs lapas aprakstījis. Bet varbūt esmu domājis par tiem, kas runā to pašu valodu, ko es? Par tiem, kas vēl arvienu mokās savā nevarībā un pamestībā, nesdami kādu pašas elles izdomātu slogu, ko tie nespēj nokratīt. Bet nē, man šķiet, ka arī tiem še rakstītais nevar būt ne saprotams, ne vajadzīgs. Ieslēgti savā šaurajā vergu pasaules lokā kur rūpes par vispirmatnējākām dzīves vajadzībām — bada novēršanu, aizsargāšanās pret lietu un aukstumu — šķiet vissvarīgākais, viņi, ja kāds no tiem vēl atceras manu vārdu, neziedos man pat ne nopūtu, ne arī vēlēsies zināt, ko esmu rakstījis, jo tāpēc neesmu viņu likteni kaut cik ne mainījis, ne atvieglojis, solīdams tiem tikai prieku kādā citā, viņiem pavisam svešā pasaulē.

PRET VĀCIEŠU KAPSĒTU IESVĒTĪŠANU

Komūnistiem draudzīgā Helsinku prese uzsākusi asu kampaņu pret divu vācu kritušo kaŗavīru kapsētu iesvētīšanu Somijā, jo tur guldītie 2.862 esot fašisti, ziņo Hamburgas laikraksts „Die Welt."

Viena no kapsētām atrodas Helsinkos (370 kapu kopiņas), bet otra — Norvajervas ciemā pie Rovaniemas pilsētas, kur atdusas 2.492 kritušo.

Vācieši kapsētas iesvētīs 30. un 31. augustā.

Im. B.

IZNĀKUŠ
Pēd
Grāmata aptver 140 lpp. Dzej
Pasūtināma
DV GRĀMATNĪ

KAKT
Vešam visādus transportus
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.).
LE 5-6619. 941 Dov

PALĒTINĀJUMS PA
30. AUGUS
SMITH - CORONA, Inc. izsludi
Amerikas labāko un visizplatītāk
portable, Latvian ar vienrelzēju
parastā cena .....
pasūtinot līdz 28. augustam reizē

Galaxie ir vienīgā mašina Amer
for good housekeeping", tai ir pi
Šāds palētinājums agrāk nekad
vēl kādreiz būs. Pēd. gados ma
tās noteikti turpinās celties. A
traucēti rakstīt angļu, vācu un
arī uz Kanadu.
LATVJU GRĀMAT
Waverly,

Izdevējs M. GOPPERS. Centr
ten, Sverige laipni lūdz iesūti
riālus gatavojamā
GENERĀLIS
KAŖA UN LAIKA
2. paplašinātam izdevumam.
personas, kuŗu īpašumā būtu
Goppers, viņa grāmata MILIT
MATI, žurnāla KADETS u. c.
ri, kuŗos viņa raksti. Ir svarīg
nozīmīgus faktus un atsevišķus
spējami plašu materiālu un to
riāllem u. t. t., vēlāk būs iesp
reljefu biografiju. Foto attēlus
šanas nekavējoties sūtīs atpak

VISJAUNĀKĀS
A. J. Kronina rom. — ZIEME
J. Zeibolta rom. — LIKTEN
J. Zeibolta rom. BARONS BU
Fr. Dziesma — LIVZEME m
A. Vilnis dzejoļi — RĀJIENS
Ed. Sināta dzejoļi — DZIMT
Drīzumā iznāks:
F. Dostojevska — NOZIEGUM
ASPAZIJAS LIRIKA, visu d
K. Siliņa autoblogr. — MANA
LATVIEŠU TAUTAS T
Pasūtinot apgādā, ātkalpārdev
LATVJU GRĀMAT
Waverl

LATVIJAS
AMERIKĀ
PIEŅEM VIS
IESPIEDUMD
LAULĪBU un IESVĒ
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS
KONCERTU PR
SARĪKOJUMU
PLAKĀTUS
VĒSTULU
GRĀMA
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIE
LA BIROJĀ, 123 HUR
ONT., CANADA.
Pasūtinājumus

Māju pircējiem

pērkat mā- darbus jūsu mājā, bet nav saņē-
astaptīties ar mis samaksu. Ja arests ir pareizi
terminiem, zi uzlikts un ievadīta prāva,
neizpratīsit. jums var iznākt par to atbildēt.
kas jums jā- **Pieņemts pirkšanas piedāvā-**
ūt pats savs **jums (Offer to purchase):** tas ir
kstiet neko, rakstveida līgums, kas nosaka,
rliecināti, ka ka mājas īpašnieks ir ar mieru
ko jūs uz- māju pārdot un ka pircējs ir ar
mieru to pirkt. Tas saistošs
jūs varat abām pusēm, saskaņā ar tanī mi-
aros ar savu nētiem noteikumiem. Tas ir sva-
sākuma, un rīgs dokuments. Jūsu advokātam
kaut ko pa- tas ir jāpārbauda, pirms jūs to
aizsardzībai parakstāt.
ntot to pašu **Nodošanas akts (Deed of con-**
manto jūsu **veyance):** dokuments, kas jūs
ligācijas nau- min kā pērkamā īpašuma īpaš-
rasties inte- nieku. Jums vai jūsu advokātam
isu advokāts tas jāreģistrē.
bas un jums **Izvēles tiesības (Option):** tas ir
nsakcijas. To- dokuments, kas nosaka, ka par
echniski ter- zināmu atlīdzību jums ir dota
pākas sastap- priekšroka nopirkt kādu īpašu-
un te ir daži mu noteiktā laika sprīdī. Ja jūs
to nenopērkat, jūs zaudējat savu
kage): ir soli- iemaksu.
ēmumu. Soli- **Zonas sadalīšana (Zoning):** tas
nemaksāša- ir paņēmiens, ar kuru municipā-
dē īpašumu. litātes regulē īpašumu lietoša-
aksināna ne- nu. Pašvaldības vienību var sada-
omatiski zau- lit sekcijās un noteikt, kāda veida celtnes ir atļautas katrai sekcijai. Viena no zonēšanas funkcijām ir aizsargāt īpašumu vērtību. Pirms jūs esat ar mieru pirkt kādu īpašumu, jums vai jūsu advokātam jāpārbauda esošie un paredzētie zonās sadalīšanas noteikumi.
a jums ir fi-
stājieties sa-
das aizdevēju
idrojiet. Pa
ši, ja ir NHA
s apdrošinā-
jis darīs visu.
estu parādnie-
a): tā līdzinās
tenībā ir nau-
īpašumu. Tie-
u parādnieka
būvmateriālu
uzņēmējam,
lus vai veicis

Inspekcija: tas īstenībā nav
tehnisks termins, bet to lietā
tehniskā veidā. Tas var radīt
jums iespaidu, ka ja māja ir
celta ar NHA aizdevumu, CMHC
ierēdņi ir pārbaudījuši šo māju
un „garantējuši", ka tai nav ne-
kādu trūkumu. Tas tā tomēr
nav. CMHC inspektors tikai pār-
bauda, vai ēka atbilst CMHC
standartnoteikumiem. Pēc tam
jums pašam ir jāizdara sava
paša pārbaude.

ām namamā-
matiskā trauku

Velta Zariņa

---

krievu pirms-
ksnes, ar pir-
markām ap-
es, kuŗas adre-
un apzīmogo-
ziecības uzņē-
un spiedogiem.
oksnēm uzrādī-
o Mēmeles, kā
u, kas rāda šo
sakaru un pas-
mei ar Rīgu.
I Pasaules ka-
oksnes ar vācu
ostgebiet Ob.
dažādām kaŗa
un zīmogoju-
m Latvijā. Šo
pastkarte ar
miem Rīgā pēc

arības sākumā
piesta uz vācu
Latgales atbrī-
anā Krusta iz-
uz vācu naudas

ju 2. pasaules
ievu markas ar
r. 1. VII. 1941."
am sekoja Hin-
s uz aploksnes,
ploksnes ar da-
miem un pasta
ksnes un kartī-
pārdrukām un
tku sainīšu pus-
mā tika uzrādīti
u leģiona labda-
).

filatelijas ma-
umu papildināja
s materiālu at-
Apskats un uz-
dažādība rosinā-
sanāksmes da-
Engela sniegums
kā saistošākais
osmā.

S KLĀSTI
S IZSTĀDĒ
KRUSTA
ATCEREI

Starptautiskais
s atzīmē 100 ga-
ar 20. konferen-
da veida sanāk-
miem un izstā-
5. augusta līdz 15
mēvā, plašajā iz-
alais des Exposi-
arī filateliķus iz-
arkanajam Krus-

Cik līdz šim zināms, izstādē piedalās arī 3 latviešu filatelisti. Jaunatnes klasē A. Birze no Kanadas nosūtījis savu vairākkārt godalgoto klāstu, kas pirmā ielogā ar Latvijas Sarkanā Krusta aploksnēm no 1920-tiem gadiem un vēlāk, arī no trimdas laika, rāda organizācijas izveidošanos Latvijā un tās darbību trimdā. Otrā ielogā uzrādītas Latvijas Sarkanā Krusta markas ar veselām naudas zīmēm marku bloku mugurpusēs.

O. Pīlants no Anglijas izstādei devis vienu ielogu — 12 lapas. 1. lapā uzrādīta Latvijas Sarkanā Krusta izdotā pastkarte, un sniegtas īsas ziņas pēc Latvju Enciklopēdijas. Sekojošās lapās uzrādīti mūsu S. Kr. marku izdevumi, arī zīmogoti, un nobeigumā atkal viena S. Kr. izdotā pastkarte. „Pieteicot savu klāstu," raksta O. Pīlants, „nedomāju, ka vēl kāds latvietis sūtīs savas markas, jo nav paredzētas nekādas godalgas."

A. Vēveris no Sav. Valstīm nosūtījis klāstu 4 ielogiem, kur līdz ar mūsu Sarkanā Krusta darbību dažādos laikos uzrādās arī Latvijas vēstures gaitas. Pirmā ielogā pēc ziņām par Latviju uzrādītas Sarkanā Krusta galvenās valdes un Loterijas nodaļas aploksnes un biļetes, Amerikas Sarkanā Krusta aploksnes no Rīgas, lidpasta aploksne ar S. Kr. 10 gadu atzīmei izdoto privāto marku. Markas uz dažādiem papīriem — kartīšu, burtnīcu, cigarešu, pudeļu etiķešu un S. Kr. markas uz naudas zīmēm rāda Latvijas grūto saimniecisko stāvokli pašā pirmajā laikā. Otrs ielogs veltīts mūsu S. Kr. markām. Trešais ielogs rāda tās jaunatnes un veselības organizācijas, kuŗas S. Kr. atbalstīja un ar kuŗām cieši sadarbojās. Še uzrādītas Baltā Krusta, Tuberkulozes apkarošanas b-bas markas un aploksne ar īpatnēju krāsas kļūdu uz aploksnes: kaŗa invalīdu markas, skautu nometņu un bērnu svētku speciālie zīmogi, spiedogs mazpulku 10 gadu svētkiem un spiedogi ar veselības kopšanas norādījumiem. Ceturtā ielogā atzīmēta S. Kr. darbība dažādo varu okupācijas laikos, un vācu okupācijas laiks raksturots ar Kaŗavīru palīdzības projektētām Leģiona markām, bet Latvijas S. Kr. darbību trimdā rāda aploksnes ar pievienotiem laikrakstu izgriezumiem.

Domājams, ka Latvijas S. Kr. marku īpatnējā papīra dēļ — nenobeigtās naudas zīmes no Bermonta un boļševiku laika Rīgā — to neiztrūks arī citos klāstos par Sarkano Krustu.

IZNĀKUSĀS DV KANADĀ APGĀDĀ
Ed. Tūtera dzejas

Pēdas sniegā

Cena $ 3.50.

Grāmata aptver 140 lpp. Dzejojos autors izsaka neapklusināmas ilgas pēc dzimtenes

...Lai mēs še nemiegam dziļi —
Uz savu brāļu mokām.
(Balsis)

Pasūtināma

DV GRĀMATNĪCĀ — 123 Huron St. Toronto 2-B, Ont.

Tālāk pārdevējiem rabats.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. **941 Dovercourt Rd., Toronto.**

PALĒTINĀJUMS PAGARINĀTS LĪDZ
30. AUGUSTAM

SMITH - CORONA, Inc. izsludina rudens skolas sezonai Amerikas labāko un visizplatītāko rakstāmmašīnu **GALAXIE, portable, Latvian** ar vienreizēju cenas pazeminājumu:

parastā cena	$ 157.78
pasūtinot līdz 28. augustam reizē ar samaksu net.	$ 99.50
plus tax	$ 3.00

Galaxie ir vienīgā mašina Amerikā apbalvota ar „guaranteed for good housekeeping", tai ir pilna 5 gadu garantija.

Šāds palētinājums agrāk nekad nav bijis, nezinām arī, vai vēl kādreiz būs. Pēd. gados mašīnu cenas cēlušās par 30%, tās noteikti turpinās celties. Ar Galaxie – Latvian var netraucēti rakstīt angļu, vācu un citās valodās. Piegādājam arī uz Kanadu.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa.

Izdevējs M. GOPPERS. Centralvägen 1, Stockholm - Klinten, Sverige laipni lūdz iesūtīt viņam atmiņas u. c. materiālus gatavojamā rakstu krājuma

GENERĀLIS GOPPERS
KAĻA UN LAIKA BIEDRU ATMIŅĀS

2. paplašinātam izdevumam. Tāpat laipni lūgtas atsaukties personas, kuŗu īpašumā būtu foto attēli, kuŗos redzams ģen. Goppers, viņa grāmata MILITĀRĀS AUDZINĀŠANAS PAMATI, žurnāla KADETS u. c. periodisku izdevumu eksemplāri, kuŗos viņa raksti. Ir svarīgi dokumentēt arī šķietami nenozīmīgus faktus un atsevišķus epizodus, jo tikai savācot iespējami plašu materiālu un to konfrontējot ar archīvu riālielem u. t. t., vēlāk būs iespējams sarakstīt objektīvu un reljefu biografiju. Foto attēlus un grāmatas pēc pārfotografēšanas nekavējoties sūtīs atpakaļ to īpašniekiem.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. J. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA	$4.00
J. Zeibolta rom. — LIKTENIS	3.90
J. Zeibolta rom. BARONS BUNDULS	3.90
Fr. Dziesma — LIVZEME mākslas izdevums	6.00
A. Vilnis dzejoļi — RĀJIENS SIRDĪ	3.20
Ed. Sināta dzejoļi — DZIMTENES ATBLĀZMA	3.00
Drīzumā iznāks:	
F. Dostojevska — NOZIEGUMS UN SODS, 2 sēj. a	3.90
ASPAZIJAS LIRIKA, visu dzejoļu krāj. kopsēj.	9.60
K. Siliņa autobiogr. — MANA MAZĀ LIELĀ DZĪVE	3.20

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS

Pasūtinot apgādā, atkalpārdevējiem atlaide.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa.

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
- u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Vēl dabūjami nedaudzi eksemplāri
LINARDA TAUNA DZEJAS
MŪŽĪGAIS MĀKONIS
DV Grāmatnīcā — 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
Pasta izdevumiem pievienojiet 10 c.

NOTIS

V. Dārziņš —	Petites Suites	$2.50
„	Preludes in G	1.50
„	25 Tautas dziesmas	1.20
„	Suite in A	2.50
„	Sonata No 2	2.50
„	Sonata in F	2.50
„	Triade de preludes	2.50
„	50 Latviešu tautas dziesmas	2.50
„	51/100 Latviešu t. dz.	3.50
„	101/150 Latviešu t. dz.	3.50
„	Spēlējiet, pirkstiņi	2.50
„	Trittico Barbaro	2.50
„	Treludes	2.00
„	Sonatino in G	2.50
A. Žilinska —	10 Solo dziesmas	4.00
E. Melngaiļa —	Dziesmas	2.00
Jēk. Mediņa —	Latviešu tautas dziesmas	2.50
	Himnas	0.50

DABŪJAMAS

DV Grāmatnīcā — 123 Huron St.
Toronto 2-B, Ont.

Pasta pasūtinājumiem lūdzam pievienot 10 c pasta izdevumiem.

Vēl dabūjamas sekojošas Melvaton izd. 45 RPM

SKAŅU PLATES

$ 2.80 gabalā —

2501 — Mazā vēstulīte. Draugs, nejautā.
Vēl reiz to dzirdēt. Gājputni.
2502 — Kaŗaviru atmiņas. Meitu māte bēdājās.
Es vēlos mājās pārnākt. Neļausim ieročiem rūsēt.
2503 — Latvju meitene. Par velti gaidīts.
Vēlreiz, draugs, nāksi tu. Neskumsti meitenīt.
2505 — Kad vēl puika biju es. Lai tā būda rūc.
Sirmgalvja stāsts. Olgas polka.
EP — 401 — Baltā roze. Tautiets mani pavadīja
Viltīgās acis. Dzīves ratiņš griežas.
EP — 402 — Trīs vītušas rozes. Rudzupuķu zieds.
Viens balts — otrs sārts. Gaujmalas lakstigala.
EP — 403 — Vecā kokle. Gaujas laivinieks.
Tavas maigās rokas. Havajas melodija.
EP — 417 — Dzintra Zilais lakatiņš.
Vienreiz laimējas — otrreiz ne. Vai būtu daudz, ja manlauts.
305 — 306 — Cauri pilsētai. Puķu pārdevēja.
Labukar. Cik dzīve skaista.
313 — 314 — Sniega pārslas. Dziesma tevi sauc.
Tu saules stars. Jaunības ugunskurs.
6201 — Smoландes meitenes. Rudzupuķu zieds.
Dziesmotā Rīga. Par vēlu, draugs.
311 — 312 — Doma Klara. Jaunā Bābele.
Laulu romantika.
2504 — Zuzi - Zuzanna. Zem Rīgas liepām.
Lai meiča atsaucas. Štedi - Redi.

Katra plate maksā $ 2.80 + 3% tirdzniecības nodoklis Ontario dzīvojošiem.

Pasūtinot pa pastu, jāpieskaita 20 ¢ pārsūtīšanas izdevumiem.

DV grāmatnīca, 123 Huron St., Toronto 2-B Ont,. Canada.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Angelika Gailīte — CEĻINIECE, pieredze un vērojumi	4.20
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LIGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
I. Grebzde — IELEJĀ SAGRIEZĀS PUTENIS, romāns	3.80
G. Janovskis — SŌLA, romāns	3.60
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns	$ 4.50
D. Di Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	3.60
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JAŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDĪ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS, dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
Z. Avotiņa — MADARAS, dzejoļi	2.75
H. Elgasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅĀ, II daļa	7.00
Valentins Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBĀ, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — ZEME DZIVO, romāns	4.50
— SVEŠVĀRDU VĀRDNICA	5.00
James Street — RĪTDIENAS PĻAUJA, romāns	5.20
LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS I d.	7.80
BRIEDIS, dzīves stāsts	0.85

DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

RAKSTI JAUNATNEI

Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda dienās.

Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.-. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:

M Ē S saimniecības daļai,
E. Šteinbachs,
2308 DRUMMOND RD.,
Niagara Falls, Ontario.

FRANK VASS
B.A.
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

Vajadzīga
VECĀKA SIEVIETE
pie 2 bērnu uzskatīšanas
5 dienas nedēļā
Jādzīvo uz vietas.
Atalgojums pēc vienošanās.
Zvanīt 485-7762, Toronto.

JAUNĀKĀS LATVIEŠU SKAŅU PLATES

LP 9 $ 6.00
Paula Brīvkalne, soprāns Gerhard Huber, klavieres
Bruno Skulte 11 BĒRNU DZIESMAS J. Raiņa teksts.
1. Lielais slinkums, 2. Kārlītis, 3. Jaunais bērziņš, 4. Visi desmit, 5. Zivtiņa un meitiņa, 6. Kaŗa kungs, 7. Rudens — rūķis, 8. Kaķenīte, 9. Čakstītes dziesma, 10. Pavasaŗa ganības, 11. Glomeņa precības.

6 TAUTAS DZIESMAS:
Jāzeps Vītols NO KURZEMES BĒRNIŅŠ BIJU,
Pāvuls Jurjāns AIZ UPĪTES ES UZAUGU,
Jāzeps Vītols DZIEDĀJ' TAUTU TIRUMĀ,
ES NEIETU TO CEĻIŅU,
SKAISTI DZIEDI, LAKSTIGALA,
AI CIEMIŅI, AI KAIMIŅI.

LP 10 $ 6.00
Ernests Maršaus, tenors; Vallija Reizniece - Baranoviča, klav.
P. Šuberts SĀPES UN CERIBAS
J. Ivanovs MĀRAS ZEME
ARĀJA TICĪBA
J. Kalniņš MOCEKĻI
J. Norvilis AGLONA
J. Ķepītis AGRĀ PAVASARĪ
Jānis Mediņš TEV MŪŽAM DZĪVOT, LATVIJA
Latviešu kaŗavīrs tautas dziesmās:
J. Vītols STRAUJA, STRAUJA UPE TECEJ'
KAŖAVĪRI BĒDĀJĀS
NU AR DIEVU, VIDZEMĪTE
DIV' DŪJIŅAS GAISĀ SKREJA
PADZIEDĀSIM NU, BĀLIŅI
P. Jurjāns ES KAŖĀ AIZIEDAMS
J. Vītols APKART KALNU GĀJU
ČUČI, MANA LIGAVIŅA

LP 0 22 $ 6.00
Jāzeps Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte
L. Vīgnera koris ar simf. orķestri, solo H. Ozolītis, diriģents L. Vīgners
Jēkabs Graubiņš TEK SAULĪTE TECEDAMA, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš
Alfrēds Kalniņš PURI, PURI, MEŽI, MEŽI, tautas dziesma
Jaukts koris. diriģents T. Kalniņš
A. Kalniņš JŪRAS VAIDI —
J. Vītols KLAUSIES, SPULGACĪT'
Anna Ludiņa, soprāns
A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA —
E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS
Elfrīda Pakule, soprāns
E. Dārziņš MANA LAIME — Arturs Vanags, tenors
A. Jurjāns KĀ ZAGŠUS — Žermēna Heine-Vāgnere, soprāns
M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBESĪ IET —
J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz.
Erika Tipaine, soprāns

LP 0 23 $ 6.00
Alfreds Kalniņš DEJAS NO BALETA STABURAGS
1. Valsis, 2. Andante amoroso, 3. Skaidrītes deja, 4. Jandāls, 5. Valsis, 6. Maršs.
10 TAUTASDZIESMAS
Latviešu simfoniskais orķestris diriģents L. Vīgners

LP 0 24 $ 6.00
Ernests Vīgners KĀ DAUGAVA VAIDA
Vīru koris Tēvzeme ar ērģelēm, diriģents H. Mednis
Andrejs Jurjāns LĪGOJIET, LĪKSMOJIET, kantāte
L. Vīgnera koris ar simf. orķestri.
diriģents L. Vīgners
A. Žilinskis 14 DZIESMAS BĒRNIEM
Pie klavierēm autors
Pelītes (klavieres), Rīta dziesmiņa, Cepurīte, Pavasara un dzenis, Sēņotāji, Pēterītis ar Mīkeļiti, Skaišas zaķēns.
V. Singajevska (bērna balss)
Jautrie zēni (klavieres), Ziemas miegs, Svētki ledus pilī, Laba slava sniedziņam, Krusa un saule, Taurenītis, Negaisā.
J. Zābers, tenors

Pieprasiet LATVIAN MUSIC bezmaksas skaņu plašu katalogu. Pasūtinot pa pastu, Ontario provincē dzīvojošiem pie šīs plates vērtības jāpiemaksā 18 ¢ tirdzniecības nodoklis.

Pasūtinājumus adresējiet:

DV GRAMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT. TĀLR. EM 8-0792.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... **abonementa uzsākšanai — pagarināšanai**

(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.45 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTĪS sazināties ar:

A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N Y.
Jānis Lācis, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti. 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave, Cleveland 5, Ohio
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:

J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebīi, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Līgeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķiviti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:

DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, Lancaa

J. Turciņu, 64 Shalebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:

DV Stokholmas nodaļu, P. O. 280, Stockholm.

Studiju dienas aktuālām problēmām

LKSA „DZINTARS" Vācijas vienības studiju diena Kēnigšteinā

Kā katru gadu — arī šovasar Latviešu katoļu Studentu apvienības „Dzintars" Vācijas vienība no 27. jūlija līdz 1. augustam rīkoja Kēnigšteinā bēgļu Satikšanās mājā vasaras studiju dienas aktuālu problēmu diskusijām.

Studiju dienas atklāja vienības seniors cand. rer. pol. Pauls Začs ar Īsu uzrunu. Sekoja vienības kapellāna direktora R. Mutuļa uzruna un dievvārdi. Savā uzrunā vienības kapellāns aicināja dzintariešus kristīgā mīlestībā alkt patiesības un sniegties pēc dziļākām atziņām, lai tādējādi kalpotu organizācijas devīzei: Dievam un Tēvzemei.

Katru rītu dzintarieši pulcējās dievkalpojumos, misas celebrēja Anglijas viesis Dr. P. Cirsis, S. J. Svētdien, 28. jūlijā kopēju upuri dzintariešiem un ELJA kongresa katoļu dalībniekiem upurēja misiju direktors R. Mutulis, bet garīgās dziesmas vadīja Anglijas latviešu katoļu viesis Jānis Pauniņš. Savā sprediķī dir. Mutulis, izejot no svētdienas evaņģelija līdzības par netaisnīgo pārvaldnieku, aicināja jaunos un vecos latviešu tautas locekļus auglīgai sadarbībai kopējās latviešu tautas nākotnes veidošanai. Kļūdas dara vieni un otri, bet no tām visiem jāmācās. Vecie daudz darījuši un daudz jauno labā, tas jaunajiem jāsaprot. Vecā paaudze aizies, jaunajiem jāstājas tautas vadītāju lomās. Mājai jābūt uz stipriem pamatiem. Nāk gan jaunas metodes, bet vecā patiesība un garīgais saturs paliek pamatā. Jaunie trimdā ar vecāku atbalstu ieguvuši izglītību un arī kaut cik apguvuši latvisko dzīves ziņu. Tā jāizkopj tālāk, lai varētu strādāt latviešu un arī vispārēji Rietumu kultūras jaunradē.

Referents Dr. P. Cirsis izlīdzāja divas problēmas: „Komūnismam būs jākapitulē" un „Dabiskās tiesības enciklikā Pacem in terris." Ļoti interesantas ir pašreizējās komūnisma attīstības tendences, kas to novedīs pie kapitulācijas. Pašreizējā komūnisma situācija liecina par komūnistiskās sabiedrības kārtības fiasko, jo tas, ko viņi vēlas, nav sasniegts. Tāpēc CK sekretārs Iļjičevs partijas plēnumā no 18.-21. jūnijam šogad prasa jaunu ievirzi: 1. Ar koncentrētu enerģiju jāpārveido komūnismam piemērota cilvēku apziņa un psīche; 2) Jaunajam komūnisma cilvēkam ar miesu un apziņu jākalpo tiešā krievu komūnismam, t. i. lielās dzimtenes šlavai, kas sevišķi nepatīk Ķīnas komūnistiem; 3) Vecajam cilvēka tipam jāpazūd pilnīgi no komūnisma skatuves. Pagātne pilnīgi iznīcināma. Tomēr rakstnieki un inteliģence ir tā, kas pret to protestē. Tas viņu pašu audzināšanas neveiksmes faktors. 4.) Nekrievu cilvēkiem ir savas ne mazāk vērtīgas domas, tāpēc komūnisma sfairā rodas domstarpības, jo tautas ne grib pakļauties visam krieviskajam. Chruščevs jau ir sācis kapitulēt, to liecina viņa nostāja pret Ķīnu un nežēlīgā izrīcība Krievijā. Chruščevs kapitulē tāpēc, ka cilvēks ir būtiski patmīlīgs: krievi tiecas pēc savām interesēm, ķinieši pēc savām. Tas ir komūnisma kapitulācijas sākums.

Referējot par otru tematu, referents izskaidroja pāvesta enciklikas domas par miera iespējām un svētību pasaulē. Miers ir iespējams, ja vien cilvēki paši darīs visu iespējamo tā īstenošanai visas pasaules mērogā.

Nākošais referents, docents N. Valters runāja par tematiem „Tiesības katoļu skatījumā" un „Tiesības uz kultūru un tiesības uz dzimteni." Referents katoļu tiesības pamato uz vispārcilvēciskām un kristīgām vērtībām. Otra referāta rāmjos Valters apskata latviešu tautas līdztiesības Eiropas tautu saimē, jo mēs, kaut gan maza tauta, esam daudz devuši Eiropas sejas veidošanā.

Ar diviem referātiem uzstājās Alberts Spoģis: „Metafizika un modernā zinātne" un „Vai modernā attīstība būs Rietumu kultūras norietš?" Savos filozofiskajos apskatos Spoģis mēģināja parādīt metafizikas nepieciešamību, jo bez tās līdzdalības zinātnei nav pamatojuma. Modernās zinātnes mēģināja darboties bez metafizikas, bet tādējādi sagādāms Rietumu kultūras norietš. Taču modernās dabas zinātnes bija pirmās, kas atrada ceļu atpakaļ pie metafizikas. Un tā nākotnē var sagaidīt vēl lielus jaunatklājumus un cilvēka garīgu atdzimšanu, ja visur ievēros metafiziku kā galveno zinātni.

Arī Jāzepa Svilāna referāts „Modernā technika — cilvēka laime vai posts?" daudz deva pārdomām. Referenta atzinums: „Technika pati par sevi ir vērtīga un laba, jo tā ir cilvēka labāko spēju, zināšanu un praktiskās mākas izpaudums. Bet nelaimīgā kārtā tie paši technikas rezultāti bieži vien var tikt izmantoti kā cilvēka labumam, tā arī viņa iznīcībai. Kuŗu ceļu cilvēks izvēlēsies, tas neatkarājas no technikas vai zinātnes, bet no cilvēka apstākļiem. Ričību nenosaka technika vai zinātne, bet gan mērķi, kādus cilvēks uzstāda, vērtības, kādas cilvēks atzīst, un jēga, kādu cilvēks saredz savai dzīvei. Šeit zinātne un technika atbildi nevar dot. Tā jāmeklē trešajā spēkā, kas veido Rietumeiropas civilizāciju — kristīgajā kultūrā. Ja visi trīs spēki sadarbojas, t. i., ja techniku un zinātni vada kristīgā mīlestība, tad modernā technika cilvēkam nes svētību."

Ļoti aktuālu tematu „Vai atomkaŗu var morāli attaisnot?" apcerēja A. Svilis. Savās pārdomās referents balstās uz pāvestu enciklikām un vēstījumiem, bet reizē arī vēlk filozofiskas paraļēles, kas liecina par cilvēka garīgumu un ričības pamatojumiem apdraudētības situācijā. Atomkaŗu jāvērtē pēc tiem pašiem taisnīga kaŗa noteikumiem kā jebkuŗš cits kaŗš. Arī atomkaŗš attaisnojams, ja runa ir par reliģiskās un gara brīvības aizsardzību, kas ir cilvēka augstākās vērtības.

Tematu aktuālitāte izraisīja spraigas un ilgas diskusijas. Dzintariešu studiju dienas Kēnigšteinā pie Frankfurtes kļuvušas par tradiciju, lai vasaras un Ziemsvētku brīvdienās pulcētos kopā draudzīgā pulciņā cilvēka svarīgāko problēmu diskusijām.

Ne tikai dzintariešiem izdevība dzirdēt vērtīgus referātus, bet katrs ieinteresēts tautietis var piedalīties studiju dienās, ja laikus pieteicas pie vienības seniora. Atsevišķā konventā LKSA „Dzintars" Vācijas vieenība par senioru izraudzīja Dr. Nikolaju Picku, kuŗš ir skolu psichologs Ķelnē. Jaunais seniors aicina indiju dienām 29. un 30. decembrī teresentus pieteikties ziemas stuKīnigšteinā (seniora adrese: 5 Köln - Vingst, Würzburgerstr. 2a.).

Atpakaļ uz skolu

(C. S.) — Toronto metropoles starptautiskā institūta (709 College Street) angļu valodas kursos uzņems klausītājus 3., 4. un 5. septembrī, no plkst. 9,00 rītā līdz plkst 2,00 pp. Kursi sāksies pirmdien, 9. septembrī, no plkst. 8,30 līdz 11,00 vai no plkst. 12,00 līdz plkst. 2,30 pp. Institūts it īpaši cenšas iesaistīt kursos namamātes un vecākus cilvēkus, lai tie varētu padarīt savu dzīvi bagātāku, iemācoties runāt un saprast Kanadas valodu un paražas. Katra vecuma klausītāji, kas vecāki par 16 gadiem, var pieteikties kursos.

IESKATĪTAIS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Tā kā latviešu valodas izjūta vismā vēl dzīva arī mūsu Amerikas tautiešos (mūsu Amerikas presē šādu drusku pārmērīgu amerikāņu ietekmi vēl nemanām), tad es ieteiktu mūsu jaunajiem zinātniekiem valodiskās domāšanas ziņā sevi vairāk turēt grožos un, cik iespējams, turēties pie līdzšinējās latviešu valodiskās domāšanas.

Par zināmiem rakstu krājuma trūkumiem atzīstamas vēl šādas parādības. Vai tad nevarēja atrast nevienu darbinieku, kas būtu uzrakstījis jubilāra kaut cik modernāku, sīkāku un sistēmatiskāku biografiju, sniedzot it īpaši ziņas par viņa bērnību un jaunību, vēlākos gados arī par ģimeni un it īpaši dzīvi Amerikā. Varēja taču aicināt talkā pašu jubilāru (krājuma veidotājiem taču laikam jubilāra dzīves vieta ir zināma). Tāpat būtu bijis interesanti, ja kāds no vēl dzīvajiem Celma laika biedriem, piem., prof. Pauls Jurevičs Austrālijā būtu sniedzis kādu vispārīgu apcerējumu par Celma vispārīgo filozofisko nostāju vai vismaz devis viņa filozofiskās personības raksturojumu.

Arī kāds jaunāks attēls būtu bijis vēlams (krājumā nav neviena attēla).

Visumā jubilārs ar viņam veltīto rakstu krājumu var būt apmierināts. Lai tas spārnotu viņu jaunām pārdomām, un lai mums būtu lemts nākotnē vēl šo to no viņa sagaidīt.

Krājuma rakstu autoriem un krājuma veidotājiem mīļš paldies. Tas varēja būt vēl labāks, bet lai paliekam pie vecās dzīves atziņas: „Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas" — kaut spēku arī trūkst, tomēr apsveicama ir labā griba. —

Germersheimā, 1963. g. 11. aug.

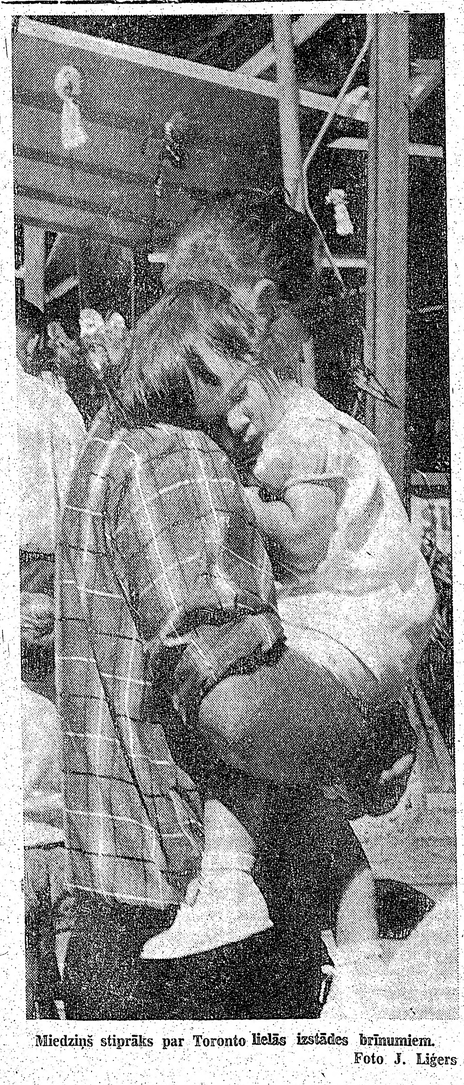

Miedziņš stiprāks par Toronto lielās izstādes brīnumiem. Foto J. Ligers

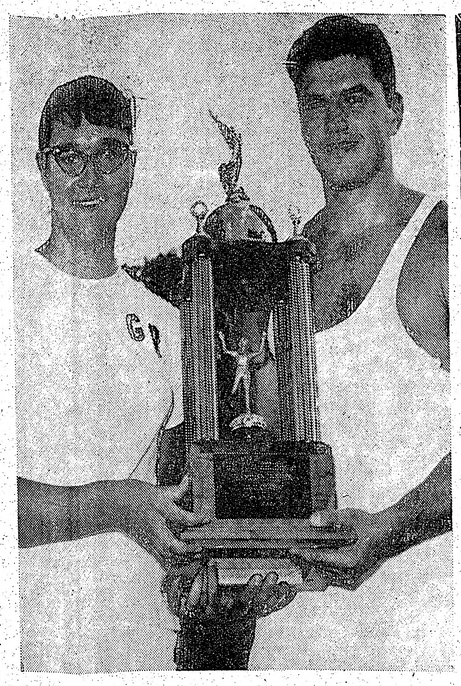

12. Kanadas latviešu meistarsacīkstēs vieglatlētikā par labākajiem sportistiem sevi pierādīja Līga Tālberga (Grand Rapidi) un Juris Pūce (Toronto). Līga jau trešo reizi izcīnīja Vija Rozenberga piemiņas balvu, bet Juris savu vārdu ierakstīja skaistajā Selonijas dāvātajā kausā. J. Ligera foto.

DVKV ceļojošo balvu, ko darināja daiļamatnieks H. Lapiņš, izcīnīja Egons Pilskalnietis. J. Treiguts izpelnījās Roberta Plūmes ceļojošo balvu. Uzņēmēja Brožes ceļojošo balvu ieguva V. Skobe.

Tālēkšanā meitenēm uzvarēja Gunta Gūtmane ar 4 m 76 cm, tā sasniedzot jaunu rekordu. G. Gūtmane ir tikai 14 g. v. Otrā vietā palika Laila Stūre ar 4 m 72 cm rezultātu.

Augstlēkšanā meitenēm 13 — 16 g. v. klasē uzvarēja Dace Kārkliņa no Hamiltonas, ar 1 m 30 cm.

Otrā vietā palika Laila Stūre ar 1 m 30. Laila Stūre izcīnīja Rob. Plūmes un Edg. Plūmes ceļojošās balvas.

Ceļojošo vairogu izcīnīja Margita Zīberga.

TORONTO DV FUTBOLISTI ČIKĀGĀ

DV futbolisti zaudēja Mainlanders 2:0 (1:0). No DV pamatsastāva iztrūka E. Petmanis, H. Mecs un H. Gailis. Nākamā spēle DV futbolistiem ceturtdien, 22. augustā, ar Italia Elliscourt laukumā (St. Clair-Lansdowne), plkst. 8,30 vakarā.

24. augustā DV futbolisti spēlēs Čikāgā ar Čikāgas latviešu biedrības futbola klubu latviešu Ziemeļamerikas meistarības izcīņā. — **R. Kurmītis**

NOZĪMĪGA KRISTIEŠU SANĀKSME VĀCIJĀ

Mazā pilsētiņa pie Frankfurtes/Main Kēnigšteina, kas pirms kaŗa bija maz pazīstama, pēdējos gados izveidojusies par centru miljoniem dažādu konfesiju kristiešu sanāksmēm. Ik gadus tur satiekas ticīgie, pārstāvot „klusu cietēju baznīcu" aiz dzelzs aizkara, — no Baltijas valstīm līdz komūnistu Ķīnai. Arī šogad no 2. līdz 6. augustam Kēnigšteinā pulcējās bīskapi, priesteŗi un kristieši no 28 tautām, skaitā pāri 600 — dzeltenās, melnās un baltās rases pārstāvji, lai kopīgi rastu ceļu un līdzekļus kristiešu ciešanu mazināšanai komūnistiskās valstīs.

Kongres sākās ar kopīgu dievkalpojumu, ko vadīja Breslavas diocēzes, tagad Ķelnes bīskaps Ferche. Bīskaps Sloskāns, kam pēc tradicijas kongress bija jāatklāj, nevarēja ierasties. Prelāts Dr. Kindermans atklāšanas runā sevišķus vārdus veltīja latviešu, lietuviešu un igauņu tautām, uzsverot viņu lielās ciešanas un upurus. Kongresa telpās izstādītās grāmatas, brošūras, diagrammas, kartes un foto uzņēmumi ilustrēja komūnistisko terroru, vērstu pret baznīcu un ticīgajiem.

Ziņojumus par baznīcas stāvokli atsevišķās komūnismam pakļautās valstīs kongresam sniedza 15 tautību dalībnieku grupu vadītāji. Prelāts Dr. Hamslers, vācu katoļu centrālkomitejas garīgais direktors, savā runā „Mūsu līdzvainība komūnismā" uzsvēra, ja kristieši ir vainīgi komūnismā, tad viņu vaina var būt vienīgi nokavētā aktivitātē.

Arī Rietumos kristieši neapzvēra, kādas briesmas draudēja no baznīcai atsvešinātās strādnieku masas. Kristieši nepazina komūnistiskās metodes un nevarēja tām stāties pretim. Pamatā strādnieku kustība savienojās ar kreisi nosvērto, ko vadīja baznīcai naidīgas marksistiskas ideoloģijas pārstāvji.

Prof. Dr. Stadtmillers savā runā norādīja, ka ticībai atsvešinātie zinātnieki Eiropā, akadēmiskās diskusijas un publikācijas sekmēja modernās totālitārās sistēmas izveidošanos, kas novada pie masu sirdsapziņas balss nokaušanas. Tā Padomju Savienībā, pirmoreiz cilvēces vēsturē, meli kļuva par sistēmu, ar kuŗas palīdzību apzinīgi un plānveidīgi tauta tiek piespiesta melus atzīt par patiesību.

Vakarā kongresa dalībnieki pulcējās Dieva un visas cilvēces garīgās mātes Marijas godināšanai. Pie Marijas tēla atsevišķo tautību grupas savā mātes valodā dziedāja Dievmātei veltītas dziesmas. Latviešu grupa dziesmās lūdza Aglonas Dievmāti sargāt mūsu tautu un zemi.

Starplaikā latviešu grupa: priesteŗi no Beļģijas un Vācijas, Latviešu katoļu biedrības Druva valde un biedri, Dzintarieši un katoļi no daudzām Vācijas pilsētām pulcējās diskusijām par dzīves apstākļiem Latvijā. Druvas valdei notika sēde.

Komūnisms savus iznīcības ieročus vēl arvien vērš pret kristietību, un tādēļ baznīca nevar līgt līgumus ar Maskavu, nezaudējot apspiesto uzticību. Varbūt apstākļi spiež Kremli pret baznīcu ieturēt mērenāko politiku, bet sarunās ar Maskavu nedrīkst noklusēt baznīcas vajāšanu un ticīgo ciešanas. Šo nopietno brīdinājumu izteica kongresam ievērojamais paters Verenfīds. Kristietība ir saskaldījusies — pāvests Jānis 23. par centieniem kristiešus apvienot, tika cildināts un arī nīsts, — teica runātājs.

Arī Jāņa 23. miera enciklika, komūnistu sagrozīta un Rietumos pārprasta: it kā tagad jāsāk koties sadarbībai ar komūnismu. Tas nesaskan ar patiesību un enciklikas garu. Propaganda, ka boļševisms mainījis savu mērķi un metodes un baznīcai dod brīvību, ir bīstami maldi. Kas to apgalvo, krāpj pats sevi un citus. Archibiskapa Slipija atbrīvošana un nosūtīšana uz Vatikānu ir komūnistu triks. Tūkstošiem garīdznieku un ticīgo vēl arvien smok ieslodzījumos, un pagājušā gadā Padomju Savienībā slēdza 1500 baznīcu. Paters Verenfīds noslēgumā dedzīgos vārdos aicināja Rietumus neiemigt savā materiālismā, bet sniegt steidzīgu palīdzību tautām Āzijā, Āfrikā un Dienvidamerikā, kas savā nabadzībā pakļautas badam un līdzīgo slimību iznīcīgai ieteikmei. Palīdzība viņiem ir arī cīņa pret komūnisma izplatīšanos.

Kongresā pieņēma rezolūciju, ka Rietumu pasaulei un baznīcai jādara viss, lai ticīgo ciešanas komūnistiskās valstīs mazinātu. Baznīca nedrīkst klusēt.

Nobeigumā kongresa dalībnieki pulcējās baznīcā lūgšanām par cietējiem zem komūnisma jūga. Katra tautību grupa savā mātes valodā noskaitīja Tēvreizi . . . un uz altāŗa aizdedzināja balto upuŗu sveci, kas ar savu gaismu simbolizēja ticības degsmi tautas sirdī apspiestajā dzimtenē.

I. Blaževics.

Mūsu mīļais veedraugs - dibinātājs
INŽ. ELEKTRIĶIS
VALDIS ZIEMELIS
dzimis 1904. g. 15. augustā Jaunsvirlaukas pagastā, aizgājis aizsaulē 1963. g. 12. augustā Camden, N. J.
Un klusi beigās izdziestam,
Kad sirds ir piekususi...
Viņu mīļā piemiņā paturēs:
AKADĒMISKĀS VIENĪBAS
LIDUMS KANADAS KOPA.

DIEVA ATZIŅA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

dzīve divkāršā izpausmē: kā visa izpratne (atziņa — zināšana) un augstākā griba (vai arī mīlestība, kas nepārtraukti ir un visu uzstur). Dievs ir „pati izpratne, pati mīlestība, pati dzīve — garīga dzīvošana. Dievs ir vistīrākais dzīvības akts" (150.lp.). Pasaulē vērojamā kārtība liek atzīt Dieva esmi un prātu. Būtībā „Dievs, Dieva prāts un tā izpratne ir viens un tas pats" (153.lp.). Dievs savā zināšanā „zina visu vienlaicīgi, pilnīgi, mūžīgi" (155.lp.). Dievs zina par sevi un pasauli itin visu un arī vispilnīgākā veidā. Visas Dieva eksistences fazes ir mūžīga tagadne. Dievs ir arī bezgalīgi pilnīga griba primāro (Dievs pats) un sekundāro (vispārējais — radītais visums) objektu izpratnē. Dievs savā būtībā ir bezgala laimīgs, un Viņš grib aplaimot arī radību. Dievs ir pats svētums, svētlaimība un visvarenība. Cirsis šeit izskaidro arī brīnumu dabu: Dievs pasaulē pieļauj brīnumus, t. i., iejaucas cilvēku dzīvē un groza dabas normālo gaitu zināmā nodomā.

Pēdējā nodaļā **Dieva darbi** Cirša domas par Dieva darbošanos pasaules radīšanā un uzturēšanā. Radīšanas aktā „Dievs lika eksistēt mūsu pasaulei. Radīdams Dievs neļietoja ne iepriekš eksistējošu vielu, nedz ņēma kaut ko no savas substances" (193.lp.). Radīšanas jēdziens grūti saprotams, ja ne no kā var kaut kas rasties. Taču ko nespēj cilvēcīgais spēks, to var izdarīt nelerobežots, bezgalīgs Dieva spēks. Ir celti daudz iebildumi pret radīšanu, bieži vien tie ir nekonsekventi.

Dievs ne tikai radīja pasauli, bet viņš to arī uztur cilvēka vajadzībām, jo tā ir pakārtota cilvēka eksistencei. Radītās lietas ir pakļautas iznīcības likumībai, bet Dievs tās tomēr uztur. Dievs ļauj pasaulei un cilvēkam zināmu brīvu gaitu, lai tas brīvi seko savam radītājam. Dievs pieļauj arī grēkam notikt, lai cilvēks pamazām iepazīst pasauli un atgriežas un būtu brīvs. Tādējādi pasaule arī ņēc radīšanas atrodas zināmā Dieva aizgādībā.

Šim darbam būs liela vērtība trūcīgajā latviešu reliģiskajā literatūrā, jo šeit zinātniski pamatoti visu laiku cilvēkam svarīgākie meklējumi un atziņas. Vietām šie pamatojumi varēja būt vēl pilnīgāk pamatoti un interpretēti, lai nepaliktu neskaidrība.

Grāmata izdota labā apdarē. Diemžēl, tanī diezgan daudz iespiedumkļūdu un valodas negludumu. Dažā vietā pret terminoloģiju būtu iebildumi, kas, domājams, notikuši pārskatīšanās dēļ. Tā 10. lp. grieķu „to on" tulkots ar vārdu „būtne", kas ir „esme" vai „esošais". Tālāk — 105. lp. teodiceja ir nosaukta kā „prāta mācība par Dievu — kā zinātne". Būtībā TEODICEJA ir Dieva attaisnošanas mācība — skatoties uz pasaulē pieļauto ļaunumu.

Katrā ziņā šis Cirša darbs ir kapitāldarbs un stūrakmens latviešu reliģiskai prātniecībai nākotnē. Tas droši vien vēl izraisīs jaunas pārrunas un diskusijas, jo latvieši Dieva pierādījumu problēmatiku maz izstrādājuši savos filozofiskajos vai teoloģiskajos darbos.

Alberts Spoģis

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūri. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

25. augustā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

1. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

8. septembrī Kapu svētki.

15. septembrī, plkst. 2 p. p. jaunceļamā dievnama pamatakmens likšanas dievkalpojums — 200 Balmoral Ave.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

25. augustā plkst. 2,30 pēc p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

25. augustā, plkst. 5,00 pp. dievkalpojums

LONDONA

Māc. J. Pauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trisvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

25. augustā, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Pauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes angļikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

1. septembrī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

14. septembrī, plkst. 6 vakarā dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa kalpojums.

25. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

1. septembrī dievkalpojums nenotiks.

Māc. Vlesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

1. septembrī, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Wilmer Road baznīcas telpās.